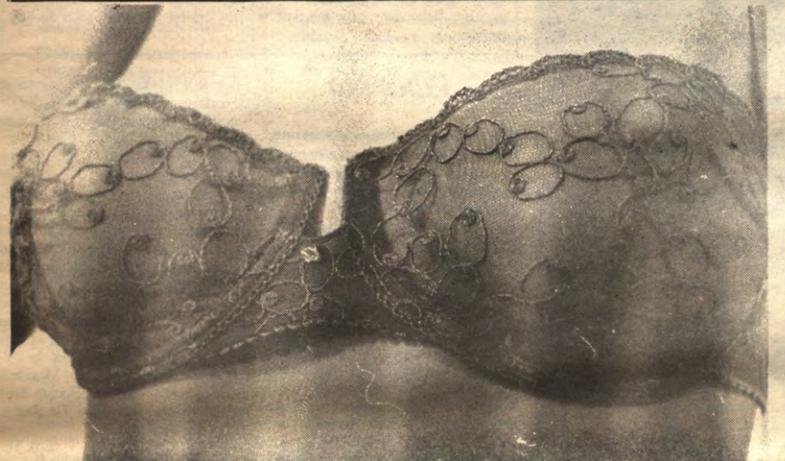

Voto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 19, dd. 13 februari 1989
ISSN: 0773-5162
Wekelijks

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Carla Rosseels
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
Verschijnt niet van juni tot augustus

LIEFDE - De werkelijkheid achter deze welyingen verkent de student de komende veertien dagen. Het thema 'geborgenheid' ligt voor de hand, over de 'veiligheid' spreken wij ons niet uit. Meer fraais op bladzijde 10, en natuurlijk onze Valentijntjes, op 4.

Liefs

Wij hebben er nog even aan getwijfeld en ons hart heerlijk vastgehouden, maar uiteindelijk is Verlieft Leuven er toch in geslaagd een volledige pagina met Valentijn-kwijl-zoekertjes te vullen. Niet dat het resultaat dit jaar een hoogvlieger mag worden genoemd: geen op de geslachtelijke delen gefixeerde koosnaampjes meer, geen wanhopige kreten van Miskende Eenzamen die op de rand van de zelfdoding staan, neen; enkel nog burgerlijke liefde. Seks is saai geworden. Het spijt me, Wendy, maar het is voor een volgende keer. Pagina 4.

Walma

Het is niet belangrijk om weten hoe het nu eigenlijk allemaal begonnen is. Het is niet interessant om te vernemen dat het allemaal zo verschrikkelijk veel geld kost. Het is uitermate saai om lezen dat de keuken ooit onder de kakkerlakken zat. Bovendien ergert u zich mateeloos als wij maar weer eens over de prefabriek aan het leuteren slaan. En als wij

dan ook nog vertellen dat Charel ook vroeger al naar de Alma kwam om de studenten te vertellen hoeveel beter het toen toch wel was, dan gooit u de Alma-katern helemaal in de vuilnisbak. 35 jaar voor, uitgesmeerd over de pagina's 5, 6, 7 en 8.

Kwiet

'Eddy Van Vliet: je hoort hem wel/maar je ziet hem niet./Als hij interessant zou zijn/kreeg hij een kwatrijn.' We hadden eigenlijk veel liever Remco in de literaire bijlage van uw leefblad gehad, maar die was toen nog bloempjes plukken in het zuiden. Dus maar naar de dichter-advokaat getrokken. Hij ontving ons op de binnenplaats van zijn slot, alwaar de vogeltjes schuifelen. Treed binnen in het rijk der zinnen, voor wie het nog niet wist dinsdag op het podium met al zijn liefde, maar vandaag al op papier: pagina 9.

Veertiendaagse

Relatievorming en Seksualiteit

Het genot bij het schemerlampje

De komende twee weken staat Leuven in het teken van de liefde. Al wie kronkelt van genot bij het aansteken van zijn schemerlampje en niets liever doet dan in een duister hoekje het oor van zijn geliefde te strelen met allerlei *sweet nothings*, wordt uit z'n kot gelokt met een Veertiendaagse rond Relatievorming en Seksualiteit. Van 13 tot 23 februari krijgt de Leuvense student vier voordrachten, twee paneelgesprekken en twee films aangeboden. Echte liefhebbers draaien daar hun hand niet voor om.

Veertiendaagse gaat over de positieve kant van de zaak. Hij schreef het boek 'Geef me wat warmte' over het gevoel van 'geborgenheid' in relaties.

Twee activiteiten zou je kunnen beschouwen als 'koprodukties'. In samenwerking met de Roze Drempel vindt er deze week dinsdag een paneelgesprek plaats over 'relatievormen en rolpatronen bij homoseksuele en lesbische relaties'. Vorig jaar organiseerde de Roze Drempel zelf een alternatieve veertiendaagse, omdat zij in '87 niet opgenomen waren geweest in de 'officiële' veertiendaagse. Een misverstand beweert men langs de kant van de universiteit, kwaad opbezet de Roze Drempel. Dit jaar is alles in ieder geval terug in kannen en kruiken.

De Veertiendaagse rond Relatievorming en Seksualiteit wordt tweejaarlijks georganiseerd door de Werkgroep Preventie van de dienst Studentenvoorzieningen van onze universiteit. Organisaties als De Andere Film (DAF), de Roze Drempel en het Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen doen ook hun uiterste in het zakje. Dit jaar is men aan de vierde uitgave toe.

De Veertiendaagse is vooral bedoeld voor ouderejaarsstudenten. Een onderzoek verricht bij professor Marcoen van de faculteit Psychologie heeft uitgewezen dat ouderejaars vrij veel tijd besteden aan het kiezen van een partner en relatievorming in het algemeen. Eerstejaars zouden daar veel minder mee bezig zijn. Ook zij worden trouwens 'voorgelicht' door de universiteit. Bij het begin van hun universitaire loopbaan krijgen zij enkele brochures over relatievorming en anticonceptie aangeboden.

Dit jaar staat de Veertiendaagse vooral in het teken van 'geborgenheid' en 'veiligheid'. Een activiteit die daar in negatieve zin bij aansluit, is de voordracht van staatssekretaris Miet Smet over fysiek en seksueel geweld bij vrouwen. Eind oktober vorig jaar maakte zij de resultaten bekend van een representatief onderzoek dat zij liet verrichten bij 709 Vlaamse en 247 Waalse vrouwen.

Daaruit bleek dat ongeveer 10 procent van de ondervraagde vrouwen het slachtoffer geweest waren van een verkrachtingspoging, een gesimuleerde of orale verkrachting of verkrachting in de eigenlijke zin. Vele vrouwen hadden ook met talrijke andere uitingen van seksueel geweld te maken. Het onderzoek wees ook uit dat de daders meestal geen onbekenden zijn. Integendeel, vaak gaat het om familieleden of bekenden van de vrouw. De voordracht van Miet Smet gaat in ieder geval over een thema dat meer voorkomt dan vaak gedacht wordt.

De voordracht van de psychoterapeut Ploem in de tweede week van de

Ook de Universitaire Parochie biedt een voordracht aan. Houtepen van de universiteit van Rotterdam zal donderdagavond praten over 'een kristelijke cultuur van de menselijke emoties'.

Verder staan op het programma: een voordracht van Alfons Vansteenwegen, auteur van het boek 'Liefde is een werkwoord', dat wekenlang nummer één stond in het boekenlijstje van Huma. Er is ook nog een paneelgesprek over de 'man-vrouwrelatie'. Aspecten die behandeld zullen worden, zijn: het rollenpatroon bij partners die allebei uitwerken gaan, seksualiteit, het effect van de omgeving op de relatie, ... De deelnemers aan het debat en het publiek zijn vrij om andere thema's aan te brengen.

Schot

Tenslotte zijn er dan nog de films. Minder talrijk en ook minder bekend dan de films van de vorige jaren. De eerste week draait 'Du Mich auch', een speelfilm over een gek stel. De film van Tanner, een Zwitsers kinest, die de tweede week vertoond wordt, is heel anders van aard. 'Une flamme dans mon coeur' ademt pessimisme uit: een vrouw wordt meegesleurd in een passionele relatie, die haar zal verteren. Het is ook een vrij heilige film. Porno, beweren sommigen.

Alain Degroote, studentenarts en medeorganisator van de Veertiendaagse, geeft toe dat seksualiteit een zeer belangrijke rol speelt in de film. "Maar wie de film pornografisch noemt, heeft er volgens mij niets van begrepen. Bovendien is seksualiteit nu eenmaal een zeer belangrijk aspect van de man-vrouwrelatie". Deze film werd onlangs vertoond op de RTBF. Wie hem toen zag, weet hij aanzet tot discussie. De vertoning ervan op de universitaire kampus zou dan ook een schot in de roos moeten zijn.

Carla Rosseels

Voor alle concrete gegevens omtrent de activiteiten kun je terecht in de agenda.

Student Aid weer een jaar de kast in

"Het ruikt hier naar lijken"

Student Aid heeft altijd de kunst verstaan om de media te bespelen. Begin februari is dan ook sinds drie jaar het tijdstip waarop die media plots toch nog studenten ontdekken die zich belangelos inzetten voor het Goede Doel. De geëngageerde student is nog lang niet dood, heet het dan, hij moet alleen op de juiste manier *gesensibiliseerd* worden. Alleen werd die sensibilisering de twee vorige afleveringen behoorlijk eenzijdig opgevat: veel volk naar de activiteiten lokken was voldoende, meestal wist dat volk ook nog wel welk project ze steunden, maar verder dan dat ging ontwikkelingshulp niet voor Student Aid. Dat men dat heeft ingezien en er dit jaar iets aan wilde doen, pleit voor de mensen van Student Aid. Maar het dan ook nog in de praktijk omzetten, is een ander paar mouwen.

In overleg met Coopibo heeft Student Aid er dit jaar uitdrukkelijk voor gecoördineerd om het informatieve aspect van haar campagne beter uit te bouwen. De nadruk moest daarbij niet in de eerste plaats liggen op het project dat men wilde financieren, maar wel op de problemen waarmee Tanzania en Afrika *tout court* gekonfronteerd worden. Ontwikkelingshulp is dan niet meer louter fondswerving, maar ook zoeken naar politiek-structurele oplossingen.

Onstuimig

Student Aid vindt daarmee aansluiting bij de ideeën over ontwikkelingshulp van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingsamenwerking (NCOS), de overkoepeling van Niet-Gouvernementele Ontwikkelingsorganisaties (NGO's). Een goede ontwikkelingsstrategie steunt volgens het NCOS op drie peilers: self-reliance, plattelands economie en een rechtvaardige internationale orde. In de loop van de actie zijn die aspecten ook regelmatig duidelijk naar voren gekomen. Een goed voorbeeld daarvan is het ekstra nummer van 'De Wereld Morgen' dat elke student al vóór de eigenlijke actie begon in de bus kreeg. Het is vlot geschreven en kwa informatie kom je de essentialia over Tanzania en de Derde Wereldproblematiek te we-

ten. Dit is zeker één van de beste dingen die Student Aid dit jaar geproduceerd heeft. Maar na de activiteiten van Student Aid een week van nabij gevolgd te hebben, blijft er op verschillende punten toch onbehagen hangen.

Maandagavond, Studio 1. Nationaal is Student Aid de week voordien in Hasselt en Diepenbeek gestart. De filmavond in Studio 1 is de eerste grote activiteit in Leuven. De film 'La vie est belle', een Zairese muzikale komedie, kan je moeilijk geëngageerd noemen, maar hij past wel helemaal in de benadering van Afrika waarvoor Student Aid kiest, "meebouwen aan een meer positieve beeldvorming over Afrika. Begrippen als zelfrespect, optimisme, levenslust... zijn immers wel degelijk opgenomen in de woordenschat van de Afrikaan." De zaal is niet volledig gevuld, maar dat kan de pret niet drukken. Het publiek reageert met een dankbaar applaus. De week is geslaagd begonnen.

Dinsdagmiddag, Alma 2. Mensen van Student Aid hebben de inkomhal ingepalmd. Er is een standje met Tanzaniaanse koffie, tee, 'Afrika spreekt'-boekjes en t-shirts - vooral die laatste twee gaan vlot van de hand -, Ekonomika-leden leggen een munttapij van Afrika, alles wat maar enigszins op

schijnen lijkt, wordt gepoetst. Tussen al dat jonge geweld staat iemand van Coopibo foldertjes uit te delen voor de talkshow van woensdagavond. "We voelden ons in het begin wat ongemakkelijk bij die onstuimige aanpak van Student Aid, maar jullie entoesiasme werkt wel aanstekelijk en stimulerend," zouden ze later op de week verklaren.

Karnaval

Dinsdagavond, Oude Markt. De BMX-race moet één van de grote publiekstrekkingen worden. Een rondje rijden kost 20 frank. De opbrengst gaat uiteraard integraal naar Student Aid. Winnaar wordt Camillo Torres met 101 rondjes. Opvallendst van al is natuurlijk de bierbakkenberg waaraan Industria en VRG de vorige nacht zijn begonnen bouwen en die de Kilimandjaro moet voorstellen, een Kilimandjaro van 17.163 bakken schijnt het. Allemaal leuk tot zover. "Wij verkiezen een luchtiger aanpak om zo aan een heel groot publiek informatie-op-niveau te kunnen aanbieden," aldus Student Aid. Als je daarin slaagt, zit je goed. Publiek was er, luchtig was het ook, maar van informatie - laat staan op nivo - was er nergens iets te merken. Dat blijkt nog altijd erg typisch te zijn voor Student Aid: net op het moment dat er veel publiek is, wordt er alleen aan volksvermaak gedacht.

En welk soort volksvermaak. Je moet natuurlijk ergens geld vandaan halen, en of dat nu gebeurt door op symbolische wijze plantjes of plastic mannetjes te verkopen, of door de afstand Leuven-Tanzania per fiets af te leggen, zoveel verschil is er niet. Het verschil zit hem in wat daar allemaal bij komt kijken.

Versillende keren wordt bijvoorbeeld omgeroepen welke menslievende tijdschriften, banken en brouwerij het van Afrika, alles wat maar enigszins op

vervolg op p.2

Student Aid geëvalueerd

← vervolg van p.1

hele zaakje sponsoren. Je kan nergens kijken of je valt over dezelfde namen. Dit soort sponsoring lijkt veel meer op goedkope reclame en image-building dan op solidariteit met de Derde Wereld. In de kafees waar bekende Vlamingen bier tappen voor het Goede Doel, wordt er lustig op los gedronken en *karnaval* - de datum van de BMX-race viel, laten we zeggen, ongelukkig - gevierd. Ook allemaal voor de negertjes, uiteraard. Wat dat met ontwikkelingshulp te maken heeft, is ons echter volslagen onduidelijk.

Maar dit soort activiteiten slaat uiteraard wel aan bij de media. Een olijke burgemeester Vansina heeft dat ook begrepen. Onder het oog van de VTM-kamera's beklint hij met heldenmoed de Kilimandjaro om daar de VRG-vlag te planten. De bierbakken-Kilimandjaro op zich was trouwens ook best grappig.

Lijken

Stella vervangt namelijk binnenkort zijn rode bierbakken door bruine. De rode moeten dus vernietigd worden, maar omdat er kadmium inzit, kunnen die bakken niet in België verbrand worden. Dat wil zeggen, het is niet verboden, maar de voorschriften zijn zo streng dat het de moeite loont het versmelten (waarbij giftig kadmium vrij komt) in het buitenland te laten gebeuren. In Afrika, bijvoorbeeld. Alleen weet men nog niet precies welk land bereid zal zijn deze export van milieuhinder te aanvaarden.

Kortom, als symbool van solidariteit met de Derde Wereld was het idee van een gesponsorde kadmiumhoudende piramide zeker goed gekozen. Terwijl het NCOS er juist de nadruk op legt dat milieuproblemen een belangrijk onderdeel van de ontwikkelingsproblematiek zijn, en dat ook "vervuilende industrieën die aan de milieuwetten van noordelijke landen willen ontsnappen" bij het streven naar een rechtvaardiger internationale orde betrokken zijn.

Woensdagvoormiddag, alternatieve les bij economie. De alternatieve lessen zijn één van de nieuwigheden in het Leuvense programma. Coopibo heeft lessen van ongeveer anderhalf uur voorbereid waarbij wordt ingegaan op de historische misgroeide situatie in Afrika, er is een diareeks van ongeveer een kwartier voorzien, en de Tanzaniaanse gast Mwamanga belicht naargelang van het publiek één specifiek aspect van zijn land.

Er zijn wel een aantal lessen doorgegaan in Economie, Pol en Soc, en een Godgeleerdheid, maar daarbij is het gebeven. Doordat heel wat mensen van Leuven naast de regionale werking ook voor de nationale organisatie instonden, is er blijkbaar te weinig tijd geweest om alles tot in de puntjes te organiseren. Dat dat nu niet bij de alternatieve lessen moest gebeuren. Daarenboven waren de meeste profen slechts bereid een half uurtje tot drie kwartier van hun les af te staan. De eigen stof is natuurlijk veel

relevanter. Interessant en leerrijk was het anders wel.

Woensdagavond, talkshow in de Grote Aula. Een kwartier vóór aanvang zitten er een tiental mensen in de Aula. Wanneer de talkshow begint, is dat aangegroeid tot 200 à 250, de halve zaal vol. Eigenlijk onbegrijpelijk weinig voor een activiteit zonder toegangsrempeel - het was gratis - en met een interessante affiche. Eerst de Zairese antropologe Suzanne Bitumba, charmant, en met vuur de eigenheid van Afrika verdedigend. En als u het nog niet wist: "Les Européens, ça sent de cadavres." Daarna Mwamanga, beter als lesgever dan als causeur, maar met lof voor de werking van Student Aid "if it is not a funfair, but

Volgde nog Axel Buysse, redakteur buitenland van De Standaard. Deze keer was het moderator Luc Saffloer die de stekken liet vallen. In de loop van de avond had hij al enkele keren uitgeblonden in de kunst van het onduidelijke vragen stellen. Tijdens zijn gesprek met Buysse gaf hij daar nog een indrukwekkend staaltje van weg. Saffloer houdt soms iets te veel van *gratuite* vraagjes en halffeuke opmerkingen om alle gesprekken in goede banen te leiden. Terwijl hij op andere momenten dan weer heel gevat kan zijn, zoals tijdens het interview met Geens. Maar over het geheel genomen viel de avond best te pruimen.

Donderdagavond, happening in de Manhattan. De happening betekende voor Leuven meteen de apoteose van een week Student Aid. Spijtig genoeg was ook hier van informatie doorgeven

Luk Saffloer met Suzanne Bitumba, net voor hij een indrukwekkend staaltje van *gratuite* vraagjes ten beste gaf. (Foto Hendrik Delagrangé)

really built in in the consciousness of the students."

Het was eigenlijk onverwacht, maar dan was het lachen geblazen met de nieuwe minister van ontwikkelingsamenwerking André Geens. Geens gaf ruiterlijk toe helemaal niets van Afrika af te weten vóór hij minister werd. "Ik was ooit in Noord-Afrika voor enkele weken op vakantie geweest, maar met ontwikkelingslanden heb ik nooit contacten gehad." Hij denkt dat dat een voordeel is om onvooroordeeld te kunnen staan ten opzichte van bepaalde problemen. Geens lult uit zijn nek. Op twintig minuten tijd heeft hij geen zinnig woord gezegd over de ontwikkelingsproblematiek. We onthouden nog "dat Afrika een openbaring is geweest voor mij, vooral de grote verschillen met het Westen en de hartelijke ontvangst door de bevolking."

weinig of niets te merken. Misschien vindt men dat het showgedeelte stoort, maar wanneer op zo'n activiteit 1000 tot 1200 mensen afkomen - waarvan toch verondersteld mag worden dat dat uit interesse en als steunbetuiging voor Student Aid is - moet men toch niet bang zijn ook hier enkele serieuze momenten in te bouwen. Als Student Aid studenten uit hun kot wil lokken om ze "warm te maken voor de Derde Wereld (...)" ook diegenen met een vluchtige belangstelling voor de Derde Wereld", maar dat dan niet doet op het moment dat er een geïnteresseerd publiek aanwezig is, dan is dat een onvergeeflijke 'vergetelheid'.

Het amusementsgedeelte was anders ten volle geslaagd. Ben Crabbé & The Floorshow als stevig rockende opwarmers. Daarna The Scabs, loeihard maar met knappe versies van onder andere

'Stay' en 'Half way home'. Top of the bill Raymond van het Groenewoud kwam onverwacht vroeg op, "ik moet de kleine nog de borst gaan geven." Na Raymond hield een deel van het publiek het voor bekeken. Boogie Boy en Roland wisten er daarna onder hun tweejes toch nog opnieuw de sfeer in te krijgen. Het was 3.15 u vrijdagmorgen toen de laatste akkoorden van Student Aid editie '89 wegstieven. Met een ploeg met dezelfde inzet moet het volgend jaar zeker nog

beter kunnen, zonder de scherpe kantjes. Dit jaar was in elk geval een stap in de goede richting.

Vrijdagmorgen, 4.30 u. De ploeg van Student Aid kruipt vermoeid de bus in. De Manhattan opruimen was er net teveel aan. Nog even de stad in voor een kop soep, Genes waterzooi. Of ze nu een goed verslag in Veto krijgen? Wel, eh.

Luc Janssens
Erik Paredis

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meierstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejahr en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ± 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Palestina

Met alle begrip voor de problemen op de bezette Jordaanoever, en voor de gevoelens van dr. Van Moortens, toch enkele opmerkingen bij de bewoordingen van het desbetreffende Veto-artikel.

"Door het trauma van W.O. II heeft de rest van de wereld de Joden vrij veel toegestaan." Schuilt achter dat "vrij veel" geen zware beschuldiging? Denkt men W. Rosseels dat 'de' Joden overal zomaar kunnen doen wat zij willen? Zegende, veel Joden over de wereld, in Amerika evenals in Europa, proberen de Israël's te beïnvloeden om tot een vreedzame oplossing te komen, die ook voor de Palestijnen aanvaardbaar is. Als mw. Rosseels bedoelt 'Israël's', dan moet zij 'Israël's' zeggen. Wij denken dat iedere vergelijking van de huidige situatie in bezette gebieden en die in W.O. II onjuist en onaangenaam is.

We zijn nieuwsgierig naar de bron van het "onderzoek naar de invloed van het geweld op de Israëliëse soldaten". Ongeacht de juistheid van de cijfers, is de klemtoon op de 10% "saddisten" te groot. Misschien zijn de 20% die "kategoriek weigerde de tactieken toe te passen", wel opmerkenwaardiger.

Veto kan misschien de andere kant van het probleem eens gaan onderzoeken, bv. de polarisatie in Israël door de extreme partijen, die een redelijke oplossing extra moeilijk maakt.

Leslie Blacksberg.

Nvdr: Zegt u maar gerust Carla, hoor.

Tofste kot

De wedstrijd 'Tofste kot' was een prachtig initiatief. Jammer genoeg kan dat niet van de uitwerking ervan gezegd worden. Kritiek omdat we niet tot de winnaars behoren? Neen, maar wel omdat ons een valse belofte werd gedaan. Begin januari belden we eens naar Sociale Raad, om de stand van

zaken te vernemen. Het was immers al een hele maand muistil geweest rond de wedstrijd. Men verzekerde ons echter dat er die week brieven werden verstuurd naar alle deelneemers. Voor een aantal omvatte die brief een bericht voor deelname aan de tweede ronde, voor de anderen de reden(en) waarom ze niet geselecteerd werden voor de eindronde. Een weekje later lezen we de uitslag van de wedstrijd in de krant. Natuurlijk een beetje ontgoocheling omdat we er niet bij waren. Nu hebben wij de laatste jaren al veel verbeteringen aangebracht, en dus waren we ook blij omdat we tips zouden krijgen om dat werk te voltooien. Belofte maakt schuld! Maar half februari hebben we de beloofde brief nog steeds niet ontvangen. De post is toch niet in staking zeker?

Erik Th.
Gemeenschapshuis Netens.

Nvdr: Volgens onze informatie is het nooit de bedoeling geweest van de Veiligheidsdienst, die mee de koten controleerde, om zo'n brieven te versturen. Zij zouden wel een brochure over veiligheid verstuurd hebben.

Derrida

Na de boeiende en heldere lezing van professor Ysseling kregen we op 1 februari een ontgoochelende Derrida. Ik geef vier citaten die Derrida niet citeerde. "Ik heb spreken als een wijze met de woorden van de gewone man." (W.B. Yeats). "Ik heb van mijn wil om gezond te zijn, om te leven, mijn filosofie gemaakt." (F. Nietzsche). "In het algemeen begaat de filosofie de fout zich van het leven te verwijderen." (G. Bataille). "Het verschil tussen vakfilosofen en filosofen: vakfilosofen weten alles van filosofen, en filosofen alles van de wereld." (H. Mulisch). Derrida was op 1 februari de vakfilosoof *par excellence* of, met de woorden van zijn leraar Nietzsche, en dégeneré, een decadent.

Didier Willaert

Veto, jaargang 15 nr. 19 dd. 13 februari 1989

Redaktieadres: 's Meierstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredactie: Erik Paredis

Redaktiesekretaris: Carla Rosseels

Redactie: Johan Reyniers, Jan Van der Linden

Doka: Filip Dutoit, Peter Galbusera, Roel Rutters

Lay-out en vormgeving: Paul Demets, Luc Janssens, Alexandra Melis,

Erik Paredis, Johan Reyniers, Carla Rosseels, Paul Vandepuit,

Jan Van der Linden

Tekeningen: Kris, Pipo

Medewerkers: Lut De Boel, Ann De Preter, Bart Dobbelaere, Koen Elst,

Luc Janssens, Alexandra Melis, Walter Pauli, Geert Sels, Claudia Van de Velde,

Tom Ysebaert

Eindredactie: Erik Paredis

Opplage: 8000 exemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

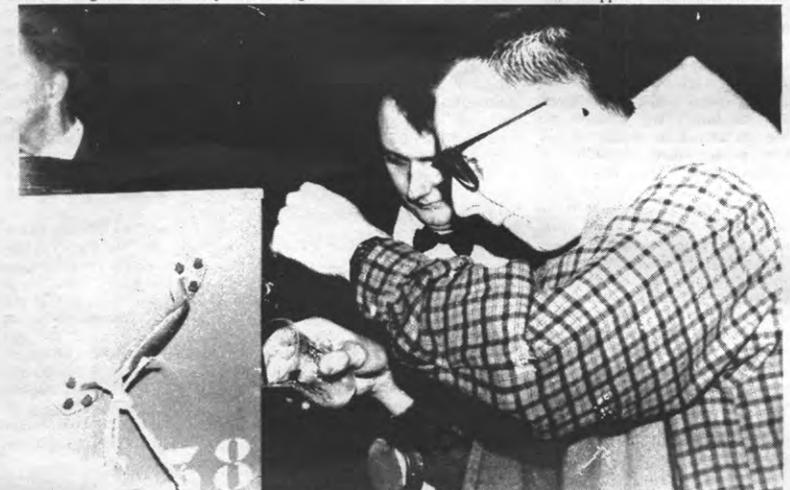
Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over

te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 18.00 uur op

het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

Michel Follet tijdens de BMX-race: pintjes tappen voor het goed doel.

(Foto Roel Rutters)

Viktor Brailovsky over Glasnost en Israël "De joden hebben grote toegevingen gedaan"

Acht jaar geleden werd aan de Russische jood Viktor Brailovsky een eredoctoraat toegekend omwille van zijn verdienstelijk werk op het gebied van de cybernetika. Brailovsky zat in die tijd vast in een Sovjetwerkkamp en kon dan ook niet op de uitreiking aanwezig zijn. Zijn epitoga werd hem in absentia toegekend. Dankzij de Glasnost-politiek van Gorbatsjov is Brailovsky ondertussen op vrije voeten gesteld, en mocht hij naar Israël emigreren, waar hij aan de universiteit van Tel Aviv doceert. Vorige week was hij in Leuven te gast, onder andere voor een lezing over Glasnost en Gorbatsjov. Na afloop sprak Veto met een geleerde die er nogal vage inzichten over Glasnost, en kortzichtige ideeën over het vraagstuk van het Midden-Oosten op na houdt.

Veto: U hebt het tijdens uw lezing nogal eens gehad over de macht van de KGB. Dat heeft ongetwijfeld met persoonlijke ervaringen te maken. Hoe denkt u dat de KGB er voor staat, nu er een nieuwe wind door de Sovjetunie waait?

Brailovsky: «De macht van de KGB is heel erg moeilijk in te schatten. Het is een geheime organisatie. Wat wij zeker weten is, dat haar macht, dat zij e aan de vermindering van haar activiteiten, verkleint. Er zijn maar weinig politieke arrestaties meer. De chef van de KGB werd ontslagen en vervangen door een gematigder figuur. Maar wat zich momenteel binnen de KGB afspeelt, dat weet ik niet.»

«De donkerste periode in de geschiedenis van de Sovjetunie is natuurlijk de Stalin-periode. Andropov had een nieuwe Stalin kunnen worden. Het begin van zijn macht was helemaal in dezelfde stijl. Gelukkig stierf hij al na anderhalf jaar of zo, en daardoor is de Andropov-periode niet echt belangrijk binnen de Sovjet-geschiedenis.»

«Toen dan na Tsjernenko Gorbatsjov aan de macht kwam, was iedereen erg bezorgd. We wisten niet wat ons te wachten stond. Maar na een tijd, dat was toch pas anderhalf jaar na zijn installatie, begon hij openlijk te spreken over

demokratisering. Politieke gevangenen, denk aan Sacharov, denk aan de Joodse refuzniks, werden vrijgelaten.»

Veto: Gorbatsjov zei een paar weken geleden dat het een-partij-systeem moet blijven, ondanks de hervormingen. Meent hij dat nu echt of is het veeleer zo dat hij op dit moment nog niet kan zeggen dat hij ook dat veranderd wil zien?

Brailovsky: «Het spreekt vanzelf dat een echte democratie niet kan bestaan in een een-partij-systeem. Maar we zullen wel zien, hoe de zaken zich ontwikkelen. In Hongarije probeert men nu een multi-partij-systeem in te voeren. Tenminste, ze beweren daar dat ze klaar zijn om het te doen. Misschien zal de volgende stap van Gorbatsjov ook in deze richting zijn? Al bij al is hij niet heel snel, om veranderingen aan te brengen.»

«Misschien is het inderdaad zo, dat hij zoiets in het achterhoofd heeft, maar dat hij het nu nog niet kan zeggen. Hij mag ook niet te snel gaan.»

Veto: Gorbatsjov pleegt nogal eens een reaktieaire outgeridinge de laan uit te sturen, wat zou wijzen op zijn sterke positie. Zit hij werkelijk zo stevig in het zadel?

Eredoktor Brailovsky houdt niet van vergelijkingen tussen de Stalin-periode en het Israëlische optreden in de bezette gebieden. "Alles hangt af van de goetie wil van de Arabieren."

(Foto Hendrik Delagrangé)

Brailovsky: «Ik hoef maar één voorbeeld te geven. Kroestjov probeerde indertijd enkele hervormingen door te voeren, veel kleiner dan die van Gorbatsjov nu. Zijn positie leek veilig. Hij was eerste minister, algemeen sekretaris van de Kommunistische Partij, hij was alles. In één nacht werd hij ontslagen. Het is volslagen onvoorspelbaar.»

Veto: De Sovjetunie is een onmetelijk groot land dat tal van volkeren groepeerd. Een tendens die met Glasnost samen gaat, is dat sommige delen van het land zich beginnen te roeren en een zekere mate van, of zelfs een volledige onafhankelijkheid opeisen. Bestaat het gevaar dat de Sovjetunie uiteen zou vallen?

Brailovsky: «In een atmosfeer van druk en vrees was iedereen stil, of toch bijna iedereen. Die druk verminderde, en er kwamen nationalistische, culturele en andere eisen. Dat stelt de Sovjetunie en Gorbatsjov voor een moeilijk probleem. Er is Armenië. Er zijn de landen aan de Baltische Zee, die onafhankelijk willen zijn. Het is onduidelijk, hoe het grote Sovjet-rijk dat gaat opgelost krijgen.»

«Theoretisch gezien is het dan ook mogelijk dat de Sovjetunie uit elkaar zou vallen. Praktisch gezien staat zoiets echter nog heel ver van de realiteit.»

«De Russen hebben het gevoel dat zij in een groot rijk moeten leven. Andere staten hebben een heel andere ingesteldheid. Misschien is een compromis mogelijk: meer vrijheid, meer soevereiniteit, maar toch nog in een federaal verband.»

Veto: De Joden, zo zei u, beschouwen Israël als hun nationale thuis. Is dat de voornaamste reden waarom u geëmigreerd bent, of was dat eerder omwille van het politieke systeem van de Sovjetunie? U had bijvoorbeeld ook naar Amerika kunnen gaan.

Brailovsky: «Het was een combinatie van beiden. In de eerste plaats zou ik een nationale thuis vinden, en in de tweede plaats was ik heel erg ontevreden over de Sovjetunie. Ik ben heel blij dat ik geëmigreerd ben. Hoe zal de Sovjetunie in de toekomst zijn? Je kunt nu onmogelijk zeggen hoe dat zal evolueren.»

Veto: Langs de andere kant is ook het lot van Israël erg onduidelijk. U zei dat in de Sovjetunie niemand nog in het systeem gelooft. Geloven de Israëli's nog dat hun staat kan blijven zoals zij nu bestaat? Je hoeft alleen maar aan het probleem van de bezette gebieden te denken.

Brailovsky: «In de eerste plaats is Israël geen ideologische staat zoals de Sovjetunie dat is. Israël werd opgericht als een thuis voor de Joden, na de tragedie van

de holocaust. Er was de historische noodzaak, dat de Joden een plaats voor zichzelf moesten hebben. Die noodzaak bestaat tot op heden, en de Joden geloven daarin. Je kunt de houding van de Israëlische regering bekritisieren, je kunt er tegen vechten, iedereen is er van overtuigd dat Israël recht op bestaan heeft, en dat het moet blijven bestaan.»

«Toen de Egyptische president Sadat later de eerste was om aan de Israëli's's vrede voor te stellen en zij geloofden dat het hem ernst was, toen heeft Israël grote toegevingen gedaan. Als nu een Palestijns leider blij geeft van een echt konstruktief denken, zodat Israël kan geloven dat het geen truuik is, dan zal er een oplossing gevonden worden. Daar ben ik zeker van.»

Veto: In de Stalin-periode werden mensen gearresteerd zonder iets te hebben gedaan. Nu worden in de bezette gebieden dagelijks tientallen mensen opgepakt, worden huizen opgeblazen, scholen gesloten. Begint het daar niet sterk op de Sovjetunie uit de jaren dertig te lijken?

Brailovsky: «Dat weet ik zo nog niet. Misschien ben ik verkeerd, maar wie wordt er nu gearresteerd? Mensen die met stenen gooien bijvoorbeeld. Dat zijn mensen die iets doen. Die zitten niet ergens rustig en kalm, zoals in de Stalin-periode het geval was. Ik zie heel wat verschil tussen die twee.»

«Toen er in de jaren zestig in Parijs de studentenrevolte was, werden de universiteiten gesloten. Waarom? Omdat de universiteit geen oord van studie meer was. Het werd een plaats van demonstraties, revolte. Als scholen plaatsen van studie waren, dan zou niemand ze sluiten. Dat is in Israël niet het geval. De mensen die stenen gooien, die studeren aan die scholen. Dat is de situatie.»

Veto: Dat is toch kortzichtig. Dat kan het repressieve optreden van de Israëlische militairen niet rechtvaardigen. Of de onwil van Israël om op eender welke manier met de Palestijnen te onderhandelen.

Brailovsky: «Het optreden van de Israëlische militairen is het resultaat van de ontwikkelingen van het Israëlisch-Arabisch conflict. Als de Arabische landen hun goetie wil tonen en het conflict willen oplossen, dan zouden we het huidige beeld niet hebben.»

«Alles hangt af van de goetie wil... Ik ben er zeker van dat als de Arabische staten en de Palestijnen hun goetie wil tonen, en blij geven van een echt konstruktieve aanpak, dat Israël dan hetzelfde zou doen.»

Johan Reyniers

REDAKTIONEEL

Dividend

Toen in 1954, in volle economische expansie, Alma werd opgericht om een goed en goedkoop restaurant te zijn, beantwoorde dat aan een reële nood. Vele jongeren hadden geen geld om te studeren onder de traditionele condities: dure cursussen, dure en slechte kamers, veel kosten, geen beurzen of minimale beurzen. Meer dan een kwart eeuw later komt die situatie opnieuw meer en meer voor. Studeren kost nog altijd een hoop geld. Een goed kwart van een studentenbudget wordt aan voeding besteed. Het belang van Alma wordt door deze cijfers dan ook in alle scherpte belicht. Een goedkoop restaurant maakt het mogelijk dat bepaalde jongeren aan de universiteit kunnen studeren. Je kan de redenering ook om draaien: zonder sociale voorzieningen zijn er mensen die nooit naar Leuven zouden komen.

Toch merken we vandaag dat steeds minder kinderen uit arbeidersgezinnen aan de universiteit studeren. Betekent dit niet het feitelijke failliet van Alma? Het de sociale groep voor wie Alma in de eerste plaats bedoeld is, kan hier niet meer terecht. Naar eigen zeggen heeft Alma "gedaan wat ze kon". Bewijzen die daarvoor worden aangehaald: je kan eten voor 70 frank, er is een ruime keuze, de Alma's zijn vervaard, soms vinden er heuse attracties als Candle-Lightdiners plaats.

Toch past het de andere kant van een dergelijke politiek te belichten. Naast de schotel van 70 bestaat er een heel gamma van duurdere schotels, tot 121 frank toe. De redenering "dat men dus aan 70 frank kan eten in Alma", is bijgevolg een mythe. Geen mens neemt dag na dag de basischotel. De cijfers tonen trouwens aan dat de gemiddelde uitgegeven prijs - wat je dus in werkelijkheid betaalt - een stuk hoger ligt. Bovendien stijgt deze sneller dan de index. Alma wordt jaarlijks duurder, zoveel is duidelijk.

Bij verfraaiingen van de restaurants had men ook kunnen afwegen of men het gependende geld niet beter aan andere noden had kunnen besteden: prijzen, lonen van personeel, ... Idem voor Candle-Lightdiners. Ten koste waarvan heeft men hiervoor budgetten vrijgemaakt?

Stijf ervan overtuigd dat de studenten Alma in de eerste plaats kiezen om de uitzonderlijke prijs/kwaliteitverhouding. Interieur en animatie zijn bijkomstig. Men moet zijn prioriteiten kennen. De studenten op de Raad van Bestuur moeten daarom de - weliswaar erg ijverige - directie soms van al te "liberale" plannen weerhouden. De schotels aan 70 frank bijvoorbeeld, zijn pas na lange discussies behouden gebleven. De sociale voorziening Alma heeft af en toe onmiskenbare trekjes om zichzelf om te vormen tot het bedrijf Alma.

Tot nader order is Alma echter nog geen bedrijf. Vandaag dient het restaurant zich zelfs aan als een levensnoodzakelijke instelling voor vele studenten. Begonnen als studenteninitiatief, is het de sociale voorziening met de meest uitgebreide service geworden. Aan andere universiteiten heeft men het geprobeerd met beroep te doen op het prive-initiatief. Als men "goede en goedkope maaltijden" als norm stelt, zijn het zonder uitzondering fiasco's gebleken. Het kan zijn dat het elders gezelliger is, of lekkerder. Het is er in elk geval ook duurder.

Dit verschil in aanpak kan moeilijk anders. Alma is geen onderneming, want de aandeelhouders ieder jaar hun aandelen verzilverd willen zien. Het dividend van Alma is dat deze universiteit het hoogste aantal beursstudenten van Vlaanderen telt.

AD VALVAS

Alfa

- Ma 20/2 om 20.00 u.: Profen en Provinciale: lezingen door prof Scheers en Dirk Callebaut, in MSI 00.14.

Ekonomika

- Wo 15/2 om 16.00 u.: Studententerveu in de stadsschouwburg.

Germania

- Zo 12/2 om 20.30 u.: Free podium in de fakbar.
- Ma 13/2 om 14.00 u.: Opener van de feestweek in MSI 00.28. Om 20.00 u.: Profenkwis op de achtste verdieping van L&W.
- Di 14/2 om 14.00 u.: Literaire namiddag in de fakbar. Om 20.00 u.: Nacht van de liefde in de Grote Aula, met optredens van Kees van Kooten, Remco Campert, Benno Barnard, Betsy Mellaerts, Raymond van het Groenewoud en vele andere, in samenwerking met Behoud de begeerte, inkom 210/260. Om 23.30 u.: fuif in de Blauwe Schuit, inkom 50.
- Wo 15/2 om 14.00 u.: Britse namiddag in de fakbar. Om 21.30 u.: Oudiesfuif in de Lido.
- Do 16/2 om 11.00 u.: koffiekoekjesconcert op de achtste verdieping van L&W. Om 14.00 u.: Pop-poll in de fakbar. Om 21.00 u.: Gocktailavond in de fakbar, avondkleedje gewenst.
- Vr 17/2 om 14.00 u.: Bed in in de fakbar, pyjama gewenst.

Historia

- Di 14/2 om 20.00 u.: Presidiumvergadering in de permanente.
- Do 16/2 om 21.00 u.: Kantus in De Ton.
- Za 18/2: infodag voor abiturienten.

Industria

- Di 14/2 om 22.00 u.: Valentijn-TD in zaal Lido.

Krimi

- Wo 15/2 om 20.00 u.: Jef Vermassen over assisenprocedures, in De Valk, aud. Zeger Van Hee.

LBK

- Ma 13/2 om 20.00 u.: Concerto Rurale door studenten LBK, in Prakmatiezaal van het Arenbergkasteel.

Mecenas

- Wo 15/2 om 20.30 u.: Joke Vandermeersch over kwaliteitslegwerk uit de gouden eeuw: zorg en trots van het Brusselse tapijtcentrum, in MSI 00.28, vrije toegang.

Pedagogie

- Ma 20/2 om 20.00 u.: Debat 'Van kattekwaad tot erger, waarheen met de bijzondere jeugdzorg?', in het Sencie-instituut.

Politika

- Wo 15/2 om 20.30 u.: Frank Vandembroucke in Politika, Tiensestr. 55.

Psychologie

- Di 14/2 om 21.00 u.: Raad van beheer in het kringlokaal.
- Wo 15/2 om 20.00 u.: Algemene vergadering voor alle leden van de Shrink, in aud. Michotte.
- Wo 15/2 om 22.30 u.: Optreden Perverted by Desire, in De Shrink.

VRG/VTK

- Ma 13/2 om 20.00 u.: Literaire Avond - Nacht van de begeerte, in de stadsschouwburg.

Wina

- Do 16/2 om 21.59 u.: Valentine s-day-is-over-party, in zaal Albatros, 2de kan.

VALENTIJNTJES*

(* Ook wel: "Alles wat u altijd al wilde weten over konijnen en poezewoefkes.")

♥ Ann, I love you, je t'aime, liebe amour, op 't ritme van de blues. Je t'aimerai toujours. Jan.

♥ Peter, met vlinders in mijn buik en kloppend hart, wacht ik nu al weken met veel smart. Ik gaf je reeds een signaal. Snap je het nu allemaal? Je bewonderaarster.

♥ Zoetie, there's still something deep within me en 't zal er blijven ... voor altijd. Ik hou van je! Je Keppe.

♥ Baadster. Dat is de derde en meteen laatste maal dat ik je zo adresseer en daar bedoel ik alleen maar mee dat ik dit jaar afstudeer. Want ik ben stapelverliefd op jou.

♥ Dag schijn als een nooit vervolgen scheut alcohol in mijn nuchterheid. 1000 kloppende hamers op 1 hoofd. Die ene spijker ... dat ben jij. Patrick.

♥ Liefste Els, je hebt in mij iets wakker gemaakt dat al te lang sluimerde. Ik was een koele kikker, maar dank zij jou ... ik hou van je. Sigi.

♥ Liefste Poekie: voor jou sta ik nog steeds op mijn kop. Vanwege Pierewiet alias Opa.

♥ Els, in de hoop dat je weet wie ik ben: nu ben ik bereid om het te proberen. Als jij nog wilt, laat dan iets merken. Basil.

♥ Amedee, dinsdag 7/2 om 23.00 u. Drie amazones lonken naar drie musketiers. Traktatie volgt op dinsdag 21/2 om 22.00 u. In Amedee natuurlijk!

♥ Kopje krabben weet geen raad meer met Bollemies Portaddictielosbandigheid; dringend bijstand gevraagd van het borrelend en springend bloedvat.

♥ Speciaal vandaag veel liefs en kusjes voor de knappe puntenjuffrouw Josepha (LBK) van het Songfestival. Dit alles van een duurzame fan!

♥ Veel liefs en dikke kusjes voor mijn spetterende koffiemadam Angélespriet en dit speciaal op valentijntjesdag! Vanwege een meer dan aanhoudende fan.

♥ Samson, detective in spe, wanneer vind je roos eindelijk de weg naar Weldadigheidsstraat 32?

♥ 't Zotte Piepedooke vraagt in ruil voor al die hoogstaande gesprekken met deur en brievenbus tenminste 2 stuks welriekend gas en beloofde rendez-vous in Havenstad.

♥ Hans en Phil, met zulk een stralend zonnetje krijgen knolletjes op Valentijn wel echt de kriebels om te groeien, niet?

♥ Knap meisje van 2de kan wil wel eens een bezoekje brengen ... Vraag het met een witte roos, Hedwig, dat lukt altijd!

♥ Complexgevende boerenpraeses, een gewatteerd bovenstuk komt me dus beter van pas dan je rode roos. Hoe hou ik anders m'n jurkjes op de juiste plaats?

♥ Per nostro Amoroso el omar el Cité blokke diece, we are popping to receive you again for a hot vanilla. De 2 hete rode lampen van bij het vroegere minirokje.

♥ Hiermee wordt onze allerliefste Marc nog eens extra in de bloemetjes gezet. Zijn vijf haremvrouwen genieten nog steeds na de meer dan copieuze maaltijd in romantisch kader.

♥ Korset met paarse bolletjes vraagt bijstand van kikkerdrol om A65 op stoel te timmeren, echter zonder bijkomende magneet effecten!

♥ Alleen met jou en je schaapjes, leeuwies, visjes en beertjes wil ik nog elliptische trips maken naar hyperbolische stranden.

♥ Mijn lieve spruit, het moest eruit,

ik hou van jou en ik lust je rauw. Ik wens je een prettige Valentijn, en wil je nog lang mijn knuffel zijn? Voor Flodder, knuffe Wozzel.

♥ Help! Twee tortelduiven van het tofste kot vergissen zich steeds van kamer en de telefoon staat roodgloeiend. Danke voor de pannekoeken ...

♥ Vurig roodharig stuk, 2de kand. Klass. w.k.m. langharige archeoloog. Indien ernstig, zich onthouden. Ros haar helemaal geen bezwaar.

♥ "You went straight through my heart." Sting zong het, jij deed het. Samen naar "La vie est belle"; ik waande me bijna in Rwanda.

♥ Tis dinsdag Valentijn, vergeet ook niet op de Kulak-maaltijd te zijn. Messchienen is de liefste uit je dromen daar ook naartoe gekomen! Elke dinsdag ex-Kulak in Alma 1.

♥ Wie maakt er van mij het meest verliefde meisje van deze aardbol, en wie maakt onze liefste zo eindeloos boeiend? Jij, mijn Geertje! Jouw Sabke.

♥ Roosjes vervelken, scheepjes vergaan, maar onze spelletjes blijven bestaan. Nog een hint: W (ja, juist, de 'w van wij...)

♥ Sinds enige tijd zit er een 'missing link' tussen de dagen van de week. Die zoete woordjes in de nacht ontwenen valt niet best mee. De recidive in november zal onherroepelijk zijn. Kusjes, geniake.

♥ I like the way you walk, I like the way you talk, my Susie Q! Between the Spa therms, the Neon Judgement tourbus and the Palazzo Microphones, I still found some time to tell you this: say that you'll be mine, till the end of time, my Susie Q!

♥ 13th & 14th of February: the 2 most important things in life: we and you. Me & Junior.

♥ Voor mijn liefste knuffelbeest: een dikke kus en veel knuffeltjes van uw konijntje dat heel erg veel van u houdt.

♥ Mijn liefste vogeltje, ben al meer dan 3 jaar jouw kooitje. Wens dat nog jaren te zijn. (Poes).

♥ Elle l'a, elle a je sais bien quoi. Deze Germaanse schoonheid is zonder meer een koningin. Voor haar leef en sterf ik. Tot spijt van wie 't benijdt. Chessmaster.

♥ Poeki het olifantje vindt het erg tof bij Kakjo het beertje en laat weten dat hij zeer veel van jou houdt. Mag nu de deegrol weg?

♥ Bobolleke van de hennepmolen. Vele xxx van uw Kwiet-kwietkonijn.

♥ Liefste piepkonijn, wat is het fijn om jouw beestje te zijn. Iepeiep op Valentijn? Liefde op 1ste gezicht.

♥ Voor een oneindig lief keoeloeere-poezewoefke uit Schoten vanwege een Limburgs piepkonijn (voor altijd, amen).

♥ Gevonden: onweersaanbaar lieve Germanist die echter het studeren/schaken niet kan laten. Oh lieve valentijn, was ik toch maar een diskette. Aaricia.

♥ Help! Wie maakte mij wakker woensdagmorgen 02.10 u? Maak je kenbaar aub. Donderdag om 22.00 u same place. Tot dan. Loverboy ...

♥ Frisse sprieten uit de grond. Een helder straaltje zonneshijn, 't wordt vast een heerlijke zomer. Als Valentijn, van Pascal, voor Bieke.

♥ Patje, je bent mijn schatje, je bent mijn liefje en hartediefje. Tequila & te quiero! Pedro de Alemania.

♥ Help, ik ben mijn hart aan jou verloren. Gelieve het samen met een bos rozen terug te brengen op 14 februari bij Katrien Vandenberghe, Groenveldlaan 1 Blok 8/4, Heverlee (Citee).

♥ Lief bleekscheetje, als ik de lotto win, koop ik je 200 bureaulampen en elke dag een kilo litchees. Ik zie je toch zo graag ... Het bruine beestje.

♥ Hoi Pierewietje, ji was mijn droom, ji bent mijn droom, ji blijft mijn droom. Bedankt, hé. Je ventje.

♥ Anja, je pracht heeft me danig in de war gebracht, en sindsdien heb ik dag en nacht naar je gesmacht. 't Is op jou dat ik nog steeds wacht. Jantje spl-Raal.

♥ MM, jij bent het oog dat naar mijn luistert, het oor dat alles ziet. Zoals je zei: een deel van mij ben ik, het andere deel van mij ben jij. For ever yours, big bisous, MM.

♥ To the best Belgisch konijntje in the world. Happy Valentine! It will all work out. Chouke (and Fabiola).

♥ Zoetjemijn, verliefd te zijn op een jasmijn, is elke dag weer Valentijn. Stephane.

♥ Verrukkelijke vrucht, ik raak je aan, ik schil je want je bent warm en zacht van binnen.

♥ Bart, je bent voor altijd mijn grootste Keppe! Stif veel kusjes van je zoetie. Kathleen.

♥ Sopas pescados, zon, berg en zee. Al 14 maanden sidderen Picos door mij, door jou. Of hoe sterren ontploffen en regenbogen spijten. Of hoe je me zo gelukkig maakt.

♥ Katleen, de manier waarop je me aaide, en met je kontje draaide, de manier waarop je zei: Ik hou van jou, hou jij van mij?, zal ik nooit vergeten. Leopold.

♥ If I have been unkind, I hope that you can just let it go by. If I have been untrue, I hope you know it was never to you. De oude Dirk.

♥ Welk net, lief meisje dat goed kan koken wil een brave, lichtelijk timide, doch knappe eerste-kanner ietwat depressief en eenzaam vertroetelen? Wouter Collette, Blijde Inkomststraat 43.

♥ Yoke, jij bent de beste. De Wille.

♥ Wij houden allemáál van 226-Els.

♥ Sigrid, Angie, paraplu, 2 koningen, bretellen, pif pouf paf, buukepit, onge-looflijk, brilleke, wapenstilstand, de Lei, ... liefde. Ik blijf van je houden, toujours. Philoigrado.

♥ Voor Lousje: if life is just a ball-game, it's good to have you in my team. Makes me feel like a winner already. Betty Boop.

♥ Post van Vladimier: zoetjen, uw koffie-abonnement loopt nog steeds door. Ook Hamlet wacht op jou. C'est l'amour for toejoer. For ever yours. X.

♥ De hertog verleidt de gravin of omgekeerd om 12.15 u stipt.

♥ Shall I compare thee to a summer's day? Alleszins veel liefs voor de jongen met het liefste neusje van Germaanse.

♥ Bericht aan de real world: ik vraag niet veel, er zijn, mij beletten uit het raam te springen. PS: Maak me altijd zo wakker. Ciderhouse Birdy.

♥ Hé lief mafeest, this is your last chance. Voor eeuwig samen of voor altijd gescheiden. If samen then love&kisses. If gescheiden then bybeje. Boksershort.

♥ Vent, wat zou je ervan zeggen als we Gusta zouden wegmoffelen, de sleutel van de gesloten deur zouden verliezen enne ... je weet wel ... Smoorlijk wachtend. Lozzelien.

♥ Ik wist wel dat je de boom in zou gaan op zoek naar konneNkties. Blijf voor dit berichtje maar beneden. Johanna.

♥ Liefste zoetie, na meer dan 40 maanden samen zie ik jou nog elke dag liever, en sjonge, daar ben ik blij om. Liefs, Wimmeltje.

♥ M'n liefste Griddleboontje, ik ben een vogel voor jouw kats. Pluim m'n fanmail nog maar eens uit. Je Mungo Jerry.

♥ Why worry? Zelfs een heel leger Duitse of geurite boekes bekoert me niet. Ik blijf lekker bij jou, zoetie, omdat ik zoveel van je hou. T'es ma follie, ma passion. Je t'adore.

♥ Als je lingetje maar in Veto staat is hij gelukkig. Dit keer echter met een kus zoentje op je wisk (ik heb het overal!).

♥ Aceieeed, darling, come here ... waar gaat dat naartoe, mijn lieve schat? Naar de 5 jaar en meer hoop ik' (met of zonder new beat!).

Alma één

35 jaar eten in Alma

Hoe cowboys managers werden

Mensen van vijfendertig beginnen doorgaans een beetje bezadigd te worden. De mannen krijgen een buikje, de vrouwen niet meer zoveel kinderen. Bij vijfendertig verandert er iets, zoveel is duidelijk. Deze week is de grote feestweek van de vzw Alma Universiteitsrestaurants. Dit betekent dat Alma niet alleen de ouders, maar ook de oudere nonkels en suikertantes van de huidige studentengeneratie aan voedsel geholpen heeft. Kortom, Alma begint zowaar een *instituut* te worden.

Na W.O. II is aan de universiteiten veel veranderd. Waar tijdens het interbellum nog de zogenaamde 'prins-student' - de rijke zoon die het zich kon permitteren om enkele jaren te bissen - in Leuven rondliep, veranderde dit beeld. De

Hier en daar werden wel al enkele schuchtere pogingen ondernomen voor betaalbare studentenmaaltijden. Ondermeer de 'Cercle des Etudiants Etrangers' - de voorloper van Isol - organiseerde een goedkoop restaurant, waar vooral buitenlandse studenten kwamen eten. Opmerkelijk was ook een initiatief van professor Antoine van de Landbouwfakulteit. Samen met een groep geëngageerde Boerekotters zorgde hij in de eigen fakulteit voor studentenmaaltijden. De studenten hadden zelf alles in handen: zelf beheren, zelf maaltijden bereiden en verstreken. Pikant detail is dat men vermoedelijk de groenten at die in het Instituut gekweekt werden: een voorbeeld van volledige economische zelfvoorziening in de twintigste eeuw. Je zou ze haast bij de Franken nauwen.

De meest ernstige poging kwam van 'Sociale Hulp', een organisatie die verbonden was met het Leuvens Studenten Corps. In het bestuur zaten nogal wat bekende namen: Gaston Geens, Roger

op aan de *gunst en welwillendheid* van de rektor mee te krijgen.

Dat lukte merkwaardig genoeg vrij goed. De universiteit stelde het voormalige Leopold III-gebouw aan de Bondgenotenlaan ter beschikking. Men kwam, ongewoon voor die tijd, tot een progressief akkoord over de beheersstructuur. Er werd geopteerd voor een vzw, met paritaire vertegenwoordiging van profen en studenten. Een vreemd resultaat in een periode dat geen sprake was van bijvoorbeeld Fakulteitsraden, en men nergens last had van enige vorm van studentenafvaardiging.

Saai

Het ging eigenlijk allemaal vrij snel. Alma, want zo heet het studentenrestaurant inmiddels, startte op 15 februari 1954. De opening verloopt nog helemaal in de stijl en de geest van de unitaire Katholieke Universiteit van Leuven - Université Catholique de Louvain. Met

1.000 schotels over de toonbank. Die groei wordt ook duidelijk in de structuren. In het begin werd de directeursfunctie waargenomen door Eerwaarde Heer Michiels, de *ekonom* van de universiteit. Alma had echter nood aan een full-time directeur. Gerant Jan Peetermans - de man die reeds van in het begin de feitelijke dagelijkse leiding van het restaurant op zich had genomen - werd zo de eerste echte directeur van Alma.

Tegelijk begonnen er structureel meer middelen vrij te komen. Reeds in 1957 hadden studentendelegaties van verschillende universiteiten een onderhoud met minister Collard, waarin ze pleitten voor subsidies voor de universitaire restaurants. Het zou nog enige tijd wachten worden. Drie jaar later kwam dan toch het langverwachte initiatief: op 3 augustus 1960 werd een wet gestemd "houdende de toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde richtingen".

Schreeuwen

Deze zogenaamde 'wet van '60' vermeldt expliciet "er worden jaarlijks toelagen toegekend met de hierna volgende doeleinden: werking der (...) spijshuizen (...), bijdrage tot de bouw, de modernisering, de vergroting en de geschiktmaking van de daartoe bestemde gebouwen". Het oorspronkelijke studenteninitiatief Alma wordt daarmee in een grote geheel ingeschakeld, dat van de Sociale Sektor van deze universiteit. De subsidies die zo vrijkomen zullen broodnodig blijken. Alma heeft in het begin van de jaren '60 namelijk af te rekenen met een 'klanten-boom'.

Jaarlijks worden er aan de Bondgenotenlaan meer dan 600.000 maaltijden geserveerd, een ontzettend hoog aantal. Ter vergelijking, in 1987 kwam Alma 1 aan 371.563 maaltijden. In hetzelfde gebouw werden toen dus haast dubbel zoveel maaltijden geserveerd als vandaag. Om het nog duidelijker te maken: het restaurant aan de Bondgenotenlaan stond zelfs in voor een slordige 100.000 maaltijden per jaar méér dan de huidige Alma 2, een uitbating die algemeen lof krijgt om zijn gunstige omzet. Alma 2 verkocht in 1987 535.591 maaltijden...

Het hoeft geen verwondering te wekken dat een enquête bij het cliënteel aantoonde dat een nieuwe Alma welkom was. Men schreeuwde er gewoon om. In 1964 wordt Alma 2 geopend. De

weggevalen, de kaders waren opgevuld. En dat vertaalde zich in een lagere subsidiëring.

Met de Walen vertrok ook directeur Peetermans. Hij ging in Louvain-la-Neuve het nieuwe studentenrestaurant uit de grond stampen. Gust Mangelschots, een Alma-fanaat van het eerste uur, volgde hem op. De jaren zeventig zullen een periode van zorgen worden. De opeenvolgende forse prijsstijgingen waren wellicht de duidelijkste indicatoren van de problematische toestand.

Met de Walen volgden pijnlijke discussies over de boedelsplitsing van Alma. Alma was nog gebouwd door de unitaire vzw. De Franstaligen eisten dus - begrijpelijk - forse schadevergoeding. Door het vertrek van de zoveel studenten zag Alma zich verplicht haar personeel drastisch af te bouwen. Die voelden de bedreiging aan, en waren bovendien ongerust om andere problemen - het vzw-statuum van Alma stond op de helling, men zag de jobstudenten als concurrenten. In 1968 was dat reeds aanleiding tot een grote staking. Het pre-pension en een gouden handdruk doen de sociale rust terugkeren.

Alma breidde intussen verder uit. Andere universitaire restaurants werden in de vzw Alma opgenomen. In 1970 wordt Sedes een deel van Alma, in 1981 zal het Meisjescentrum volgen. Met de bouw van Gasthuisberg werd in 1977 ginds een uitbating geopend. Een volledige misleken werd echter de Placet, een Alma-snackbar in de Mechelsestraat. In 1974 eindigde dit verlieslatende experiment.

In 1983 overleed dan plotseling directeur Mangelschots. Algemeen - en zeker bij studenten - werd dit als een groot verlies aangevoeld. Mangelschots, ook zaakvoerder bij Acco, was nog een 'pionier', die begrippen als democratisering waardevol vond. Hij werd opgevolgd door Toon Martens. Deze *jonge Turk* gaf blijk van de nodige doortastendheid en goeide direkt de beuk erin. Alma 2 werd verbouwd en kende een opmerkelijke revival, idem voor Sedes. Toon zette eveneens zijn tanden in een oud zeer: de centrale keuken.

De oude centrale keuken onder Alma 2 was en is absoluut onrendabel. Een nieuwe bouwen lukte niet zomaar. De wet heeft bepaald dat er restaurants gebouwd mogen worden, maar geen keukens. Voorzitter Studentenaangelegenheden prof. Sabbe realiseerde in dit

tweede helft van de jaren '40 stond in het teken van de economische wederopbouw van het vaderland. België had een *masse* universitair afgestudeerde nodig.

Warm

Toch bleef het voor jongeren uit de lagere sociale klassen moeilijker om hogere studies te doen. Er bestonden geen goedkope peda's, geen betaalbare restaurants, geen studentendokter, geen sociale diensten. Profen gaven hun cursussen zelf uit bij dure boekhandels en drukkers, vaak met hoge winstpercentages. Er bestond, op een minimaal 'Fonds der Meestbegaafden' na, geen studiebeurzenstelsel.

In die tijd kostte een jaar studeren aan de universiteit ongeveer 30.000 frank. Veertig tot vijftig procent hiervan besteedde men aan voeding. Studenten die financieel krap zaten, bekibbelden daarom in de eerste plaats op hun eten. In plaats van warm te eten in één van de vele restaurants die Leuven telde, koos men om 'kost van thuis' te verberen op het eigen kot, of stelde men zich tevreden met een portie friet met pickles uit een frietkot.

De nood aan een degelijk en goedkoop restaurant bestond wel degelijk. De universitaire overheid zag dat wel in, maar durfde niet goed het initiatief te nemen. Op de Hallen vreesde men de reaktie van de Leuvense middenstand. De plaatselijke neringdoeners zouden nooit zo'n concurrentie dilden: de studentenrestaurants zouden immers gesubsidieerd worden om maaltijden te verstrekken aan sociaal aanvaardbare prijzen. Tervijl het voor de middenstand net de bedoeling is *winst* te slaan uit het verstrekte voer.

Dillemans, Lode van Outrive en Georges Pollers (de onlangs overleden directeur van Acco). 'Sociale Hulp' lag aan de basis van vele initiatieven die vandaag nog bestaan. Zo heeft Pollers zich met meet af aan op de kususdienst geconcentreerd, het huidige Acco. Ongeveer tegelijk begon men met een huisvestingsdienst. Tenslotte maakte men ook plannen voor een restaurant.

Voor men begon met het her rennen van een restaurant, maakten de initiatiefnemers buitenlandse reizen, onder andere naar Duitsland. Daar bestonden eethuizen, met goedkope en lekkere *Sauerkraut mit Bockwurst und Senf*, reeds geruime tijd. Van meet af aan heeft men ook beroep gedaan op de universiteit. Het nieuwe restaurant was immers bedoeld voor haar eigen studenten. De universiteit had de verantwoordelijkheid ook voor hun materiele welzijn te zorgen. In die tijd, toen er nog geen sprake was van Sociale Sektor of Voorzitter Studentenaangelegenheden, maar alleen van Monseigneur de Rektor en Monseigneur de Vice-Rektor, was dat een opmerkelijk standpunt.

Excelsis Dei

Sociale Hulp had geluk. Monseigneur van Waeyenberg, de toenmalige rektor, zag het nut en de noodzakelijkheid van het project in. Alle betrokken partijen, zowel academische overheid als Vlaamse en Waalse studentenorganisaties, begonnen te onderhandelen over de organisatie en de praktische konsekventies. 'Onderhandelen' was toen een groot woord. Van Waeyenberg bestuurde zijn universiteit als een klein potentiaatje. Weliswaar een potentiaatje met capaciteiten, idealen en ideeën, maar toch zeer paternalistisch. Het kwam er dus vooral

gepaste grandeur zeggende Van Waeyenberg het restaurant in. *Gloria in Excelsis Dei*. Twee maanden later, op 17 april 1954, verschenen de oprichtingsstatuten van de Universiteitsrestaurants Alma vzw in het Belgisch Staatsblad. Leuven kon beginnen te eten.

De praktijk toonde onmiddellijk aan dat Alma een noodzaak was waar half Leuven op zat te wachten. Reeds vanaf de eerste dag had het nieuwe restaurant af te rekenen met een echte overrompeling. De zeventien personeelsleden zullen wellicht nooit gedacht hebben dat het zo'n vaart zou lopen. Men had gerekend op 50 ontbijten. Het werden er een kleine 300. In een mum van tijd kwamen 800 studenten hun middagmaal in Alma gebruiken. Het moet in die tijd een beetje een cowboy-sfeer geweest zijn: keihard werken, veel improvisatie, de godganse dag je plan weten te trekken in toestanden die niemand had kunnen voorzien. En de studenten maar frieten met gehakt eten.

Van meet af aan was Alma veel meer dan 'zomaar een goedkoop restaurant'. De toenmalige student zag in Alma een sociale ontmoetingsplaats, een soort van studentenkafe. Alma speelde daar ook handig op in. Zo kon men een avondmaal gebruiken tot middernacht, en werden er heroïsche kaartavonden georganiseerd. Het volk dat nog trek had in een stevige hap na een avondje in Ciné Rex kwam zo vanzelf in Alma terecht, dat aan de overkant van de straat lag.

Alma kende in die eerste jaren een echte expansie. Op 16 februari 1955, na één jaar werking, had Alma 163.673 middagmalen en 71.814 avondmalen verstrekt. Per dag gingen er dus ongeveer

gigantische refter telt duizend zitplaatsen, en in de kelders bevindt zich de centrale keuken. Niet veel later - in 1968 om precies te zijn - volgt Alma 3 in Heverlee. Een uitbating in ginds uit-hoog was met de verhuus van de positieve wetenschappen noodzakelijk gebleken.

De gunstige conjunktuur voor Alma begon rond deze tijd echter te keren. Ten eerste: de Walen vertrokken naar Louvain-la-Neuve. Na de hevige konstestatie van de tweede helft van de jaren zestig - waarin Alma 2 de verzamelaars bleek voor de woelige menigte - betekende deze politieke optie dat de helft van het potentieel cliënteel van Alma zijn valiezen pakte. Tegelijk vond er op nationaal vlak een politieke koersverandering plaats. Democratisering van het onderwijs was geen prioriteit meer. De naoorlogse economische eis daarvoor was

dossier zijn wellicht enige degelijke beleidsdaad. Hij wist gelden los te krijgen voor een *restaurant met nul zitplaatsen*. De nieuwe keuken komt in Heverlee, en zou tegen het einde van 1990 operationeel moeten zijn. Zou.

Al bij al is Alma flink van uitzicht en imago veranderd. Traditioneel staat de studentendelegatie nogal kritisch tegenover bepaalde koerswijzigingen. Niet dat men zomaar kontesteert. De vernieuwing van Alma 2 bijvoorbeeld is een prachtige zaak geweest. In Sedes zijn ook de goedkoopste schotels er lekker. Mooi zo. Alma moet echter, in *al* zijn beleidsopties, blijf geven van haar primaire taak: een goed en goedkoop restaurant zijn. Zolang deze garantie bestaat, kan Alma rekenen op de onvoorwaardelijke steun van de studenten. Afwijken van dat principe, kan op protest rekenen.

Alma twee

ALMA
35
jaar

Een kwestie van goed beheer

Van 24 naar 121 frank

Bij de oprichting in 1954 had Alma de uitdrukkelijke bedoeling voor goede en goedkope maaltijden te zorgen. Over dat 'goede' worden nogal eens onerbiedige grapjes gemaakt, maar in het algemeen slaagt Alma er wel in maaltijden aan te bieden die *te vreien* zijn. Het aspect 'goedkoop' is de laatste tijd een andere kwestie. Regelmatig in Alma gaan eten, doet zich nu al serieus in de portefeuilles voelen. En dan zou Sociale Raad ons nog onder de biefstukstudenten klasseren. U moet niet vragen hoe de toestand er voor de gehaktbalstudenten voorstaat.

Alma is gestart als een studenteninitiatief in de marge van de Universiteitsbeweging. De sociale omstandigheden in het begin van de jaren vijftig waren zo dat studeren toen nog een enorm dure aangelegenheid was. Er bestonden immers nog geen studiebeurzen, enkel het 'Fonds der Meestbegaaften'. Jongeren uit midden- en lagere klassen konden het zich vaak niet permitteren om aan de universiteit te studeren. Sommigen van die studenten, die zelf ondervonden wat het betekende met onvoldoende financiële middelen te moeten studeren, begonnen toen sociale initiatieven te ontwikkelen. Acco en Alma zijn wellicht de meest bekende hiervan. Alma had dus van meet af aan de bedoeling *goedkope maaltijden* te verstrekken.

Tijdens de jaren zeventig werd het duidelijk dat "Demokratisering van het Onderwijs" voor de politici had afgedaan als elektoraal interessante slogan. De staatscolleges volgden niet meer de normale indexering. Daarom werd meestal overgegaan tot een 'verhoging van de eigen inkomsten', zoals dat heet. Met andere woorden: het verhogen van de Alma-prijzen. Het tempo van die prijsstijgingen werd drastisch opgedreven, evenals de hoogte ervan. Spektakulair is de verhoging van 1972, toen de Alma-prijzen van 30 naar 39 frank sprongen. De internationale crisis liet zich voelen.

Gehaktbal

In 1977 was de prijs van een Alma-schotel reeds 54 frank. In 1981, met de beruchte 'programmawet', werd de prijs opgetrokken tot 58 of 60 frank. Voor het eerst werden de schotels gedifferentieerd: er kwam een ruimer keuzeaanbod. Tegelijk kwamen ook verschillende prijzen in zwang: duurdere schotels naast goedkopere. Louter uit restaurant-oogpunt gezien kan men dit wel begrijpen: de klant wordt culinair verwend, en duurdere producten moeten duurder betaald worden. Vanuit de democratiseringsgedachte werden hierbij wel vraagtekens gesteld. Volgens Sociale Raad zou dit onvermijdelijk leiden tot een nog forsere prijsverhoging: er zouden immers alleen maar *duurdere* schotels bijkomen. Waarom geen gedifferentieerde schotels, maar aan dezelfde prijs?

In die tijd werd ook de theorie ontwikkeld van de *gehaktbal- en de biefstukstudent*. Als je verschillende schotels aan diverse prijzen aanbiedt, ga je tot de situatie komen dat bepaalde studenten - louter uit financiële overwegingen - zich enkel tot de dagschotels moeten beperken, de gehaktbalstudenten. Terwijl een andere groep studenten gemakkelijk de luxe-schotels kan permitteren, de biefstukken. Sociale Raad vond dat een sociale voorziening als Alma niet hoeft te zorgen voor exclusieve schotels voor rijkere studenten, maar wel voor een degelijk aanbod dat steeds door iedereen gekonsumeerd kan worden.

Rooms-Blauw

In de jaren tachtig wordt dit keuze- en bijhorend prijsbeleid verder ontwikkeld en gespecialiseerd. De keuzemogelijkheden groeien steeds aan, de prijzen gaan verder uit elkaar liggen. Op die manier kunnen prijsstijgingen 'weggemoffeld' worden. Door bijvoorbeeld alleen de duurdere schotels te laten stijgen. Of door een nieuwe - vanzelfsprekend

duurdere - prijscategorie te creëren. Alma beweert dat de theorie van de gehaktbal- en de biefstukstudent onzin is en dat de prijscategorieën kwalitatief niet verschillen, maar Sociale Raad gaat daarmee niet akkoord. De toenmalige vrijgestelde van Sociale Raad, Hans van den Broeck, verwoordde het aldus: "Het is onlogisch dat in een gedifferentieerd systeem goedkope schotels dezelfde kwaliteit hebben als de duurdere. Wie dan geen geld heeft om de duurdere schotels te kopen zal zich dus met een minder kwaliteit moeten tevreden stellen."

Sindsdien kwamen er jaarlijkse prijsstijgingen, die telkens opnieuw tot vrij harde discussies leidden op de Raad van Bestuur. De direktie bekeek het altijd pragmatisch, de studenten steeds principiële, en het personeel koos eieren voor z'n geld: "Als wij niet meestemmen voor een prijsverhoging, is er minder kans voor opslag". De prijsstijgingen werden dus traditioneel, alleen de hoogte van het bedrag, en welke schotel, men zou aanpakken, bleven nog verrassingen. Intussen was er al lang geen sprake meer van prijsstijgingen, maar in een soort newspeak-jargon, van *prijsaanpassingen*.

In 1986 zat het er echter weer bovenaans op. Hoewel dit maal de schuld niet bij Alma lag. De regering

kwam met het Sint-Annaplan aandra-ven, de Sociale Sektor kon beginnen met inleveren. Ook Alma. Prijzen van 115 frank waren sinds de rooms-blauwe besparingsgolf 'dagelijkse kost' in de Alma's. Iedereen ziet wel in dat deze prijzen niet meer democratisch zijn. Daarom ook dat Alma, als bewijs van een min of meer sociaal rechtvaardige politiek, zich wel enige moeite getroost om de goedkoopste basisschotel aan lage prijzen te verkopen. Tot 31 december '89 zal de prijs van deze basisschotel waarschijnlijk 70 frank blijven. Als compensatie stijgen de duurdere dan weer een stuk sneller. Momenteel betaal je 121 frank voor het luxe-eten.

Nazi

Hoewel de studentendelegeratie op de Raad van Beheer de grootste pleitbezorger is van het behoud van de prijs van de dagschotel, wijst dat behoud ook op een zekere welwillendheid van de andere fracties. De studenten hebben slechts een derde van het totaal aantal stemmen, niet genoeg om alleen iets te forceren. Als de Raad van Bestuur altijd zonder meer akkoord zou gaan met de oorspronkelijke prijsvoorstellen van de direktie, zouden de klanten hogere sommen moeten neertellen voor hun Julienneoep en Kafiansteak met rauwkost.

De dagschotel zou - slechts met de twee jongste begrotingsdiscussies in het achterhoofd - 72 frank gekost hebben. Om nog niet te spreken van alle begrotingsdiscussies voordien.

In verband met de populariteitslag tussen goedkope en dure schotels doet zich de laatste tijd een merkwaardig fenomeen voor. Waar men vroeger meer duurdere schotels nam (wat de direktie steevast verleidde tot de uitspraak: "Zie je wel, de student van vandaag wil duurder eten"), maakt men sinds vorig jaar een andere evolutie mee. De dagschotels beginnen weer aan populariteit te winnen. Op de Raad van Bestuur van Alma is dit een gevoelig punt.

De direktie stelt de populariteit van de pepersteak aan 121 frank vanzelfsprekend erg op prijs, want dat brengt meer geld in kas. De studenten stellen daar tegenover dat er een uitgebreid aanbod van goedkope schotels moet komen, omdat dat de eerste taak van Alma is. Hoe men het ook draait of keert, de pensen, paprikasteaks en nasi-goreng met ei zijn aan een onmiskenbare revival toe. Het zal echter nog veel tijd vergen voor ze de populariteit van de groententartaren van Alma 2 kunnen overtreffen. Die blijven de alternatieve topper. Aan 74 frank.

Walter Pauli

Etablissement

De prijs werd dan ook zo laag mogelijk gehouden: 24 frank. Voor die prijs kreeg je dan soep, doorgaans een gehaktbal of een hamburger, frieten, en dessert. Het avondmaal, zonder soep, kostte 20 frank. Voor een ontbijt - twee broodjes, boter, konfituur en koffie, moest men zes frank betalen. Jarenlang bleef Alma deze bodem-koers hanteren. De gevolgen bleven dan ook niet uit: enerzijds een spektakulaire stijging van het aantal klanten, anderzijds een even spektakulaire ineenstorting van de concurrerende horeka-middenstand.

In de jaren vijftig bestond in Leuven namelijk een bloeiende sektor van kleine privee-studentenrestaurants. Vergelijk ze gerust met het etablissement uit Hildebrands Camera Obscura, waarin student Stastok dagelijks z'n schotel nuttigde. In deze uitbatingen serveerde men doorgaans eenvoudige schotels. De prijs was echter niet steeds evenredig aan de kwaliteit. Alma had duidelijk hét gat in de markt gevonden. De restaurantjes waren ten dode opgeschreven. Op dit moment kent Leuven nog één overlevende van dergelijke eekultuur: de self-service van de Salons Georges.

Alma heeft haar ekstrem lage prijzen lange tijd aangehouden. Het duurde tot '65-'66 voor men tot een eerste prijsstijging overging. Een opmerkelijke prestatie om zo lang aan goedkope prijzen maaltijden te verschaffen, en kenmerkend voor de mentaliteit die de basis was van de oprichting van Alma. Twaalf jaar zonder indexering, voor de huidige Alma-managers moet het onbegrijpelijk klinken. Vanaf '65, toen er twee frank bijkwam, was het hek voorgoed van de dam voor prijsstijgingen. Toch duurt het tot 1970, weer een periode van vijf jaar, voor er een tweede prijsstijging komt. Opnieuw gaan de prijzen met twee frank de hoogte in.

NIET BETALEN EN TOCH ETEN

Sociale Raad heeft altijd de reputatie gehad een klubje bransieschoppers te zijn. Gedeeltelijk klopt deze uitspraak: herhaaldelijk werd er opgeroepen om op straat te komen, of schopte men keet. Alma is meermalen onderwerp én toneel geweest van dergelijk studentenprotest. In deze Alma-reportage mocht één van de meest beruchte en intense protesten rond Alma niet ontbreken. In januari '82 werd een meningsverschil met de Universiteit beslecht door de beruchte 'Alma-aktie', met 'franksebetogingen' en de slogan "hup hup hup naar de faculty-klub". Wij reconstrueren de barrikadenperiode.

Bier

Als zondagavond 3 januari '82 de studenten uit Kerstvakantie terugkomen, worden ze aan het station gekonfronteerd met aktievoerders van Sociale Raad. Vanaf de volgende dag zouden de Alma-prijzen immers met 5 frank stijgen. Bovendien moet je vanaf nu je soep ekstra betalen. Vroeger was die in de basisprijs inbegrepen. Sociale Raad begon daarom met een *betaalstaking*: in plaats van officiële roze bonnetjes van 65 frank, verkochten aktievoerders alternatieve gele tickets aan 60 frank.

De aktie lukte wonderwel. Haast alle studenten steunden Sociale Raad. De kassiers namen de gele tickets niet aan, maar er werden wel maaltijden verleend. In Alma 2 ging het er zelfs gezellig aan toe, een kleine uitzondering niet te na gesproken: "De gemeedelijke sfeer werd even verstoord toen Charel Rens heftig tegen de intussen aangekomen Jan Bauwens (dir. Studentenvoorzieningen) tekeering", schreef Veto indertijd. Kort daarop verplichtte de overheid het Alma-personeel een 'piket' te vormen om de aktievoerders buiten te werken. In no-time werd de Leuvense middenstand afgeschuimd. Massa's belegde broodjes en ganse bakken bier en frisdrank boden een ludiek alternatief

op het plein voor Alma 2. Die dag werden in Alma zelf veertig officiële maaltijden verkocht. De volgende dag werd het pas goed menens: Sociale Raad ging zelf koken en bood tegen de oude prijs van zestig frank een alternatieve maaltijd aan: zelfgemaakte koude schotels, én vanzelfsprekend soep. De 's Meiersstraat stonk nog weken naar gekookte eieren. Vijf volle werkdagen werd op deze wijze aktie gevoerd. Toen waren de aktie-kredieten ongeveer op, en begonnen zelfs de meest fervente aktievoerders weer trek te krijgen in iets anders dan koude schotels. Alma bleef die week met een financiële kater zitten.

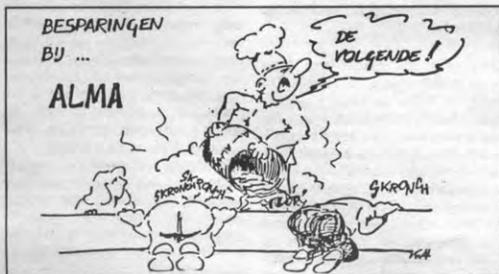
De akties gingen echter verder: stakingen werden afgewisseld met betogingen met meer dan duizend deelnemers. Toen de prestigieuze Faculty-Klub bezet werd ("Hup hup hup naar de faculty-klub"), was de maat vol. Gehelmd rijkswachters maakten met de wapenstok een einde aan deze blitz-aktie. Rector de Somer bekeek het monkelend, het glas whisky in de hand.

Den Tav

Dat de universiteit de zaak ernstig nam, bleek ook uit allerhande 'officiële demarches'. Vice-rector Tavernier omzette de studentendelegeratie op de Raad voor Studentenvoorzieningen bijvoorbeeld, en trok de legitimiteit van de toenmalige Algemeene Studentenraad (ASR), de voorganger van Loko, in twiifel. Zoals te verwachten was gaf de universiteit geen *rechtrechts* gehoor aan de eisen van de studenten.

Het nut van dergelijke akties uit zich meestal slechts op termijn. Sindsdien is iedere prijsstijging in Alma met de grootste omzichtigheid ingevoerd. Zeker wat betreft de basisschotel zijn de prijsstijgingen sindsdien minium geweest: van 65 frank in januari '82 tot 70 frank in '89.

(WP)

Alma drie

Jan Bauwens bekend

“Bah ja, ik was het vlees geworden kompromis”

Jan Bauwens maakte kennis met de Sociale Sektor als vrijgestelde van Sociale Raad. Na een korte onderbreking wegens legerdienst trok hij terug naar Leuven, nu als directeur Studentenvoorzieningen. In die tijd konden studentenleiders blijkbaar nog carrière maken. Bauwens is dus begonnen in de tijd van de unitaire universiteit, en heeft na de splitsing de ééntalige Sociale Sektor moeten organiseren. Ondermeer als voorzitter van de Raad van Beheer van de vzw Universiteitsrestaurants Alma. Drie jaar geleden veranderde hij van job. Bauwens kreeg bij het Algemeen Beheer de functie van Directeur Studie en Planning, en Sekretaris van de Raad van Beheer van Universiteit. Bauwens beweegt zich nu op nivo's, waar Alma moet gaan aankloppen voor steun. De studentenleiders van toen begonnen het zowaar *helemaal* te maken.

Veto: Toen je in '69 directeur Studentenvoorzieningen werd, was je pas vrijgestelde af. Kende Alma in die tijd dan nog een grote band met de studenten, of was die ook al losser aan het worden?

Bauwens: «Eerst en vooral: Alma bestond toen al een tijdje, nietwaar? Het bedrijf is begonnen in 1954. Alma heeft dezelfde evolutie gekend als de meeste andere studenteninitiatieven. In het begin waren die volledig in handen van studenten. Acco is zo begonnen, de huisvestingsdienst, de jobdienst, noem maar op. Ik was toen bij Sociale Raad sekretaris (Raf Masschelein was toen trouwens voorzitter) en wij formuleerden duidelijke eisen. Wij hadden ideeën hoe onze voorzieningen er moesten uitzien – de idee achter het Medisch Centrum hebben we trouwens zelf op papier gezet: van Sint-Raf naar het centrum van Leuven, enzovoort.»

«Na bepaalde tijd, als je de zaak permanent wil houden, moet je dergelijke zaken als student echter uit handen geven. Noodgedwongen. Ten eerste is er een eis van continuïteit, ten tweede een vraag naar grotere deskundigheid. Daarvoor heb je vast personeel nodig, mensen die beroepsalve met de zaak bezig zijn. De studentenaktie van '82 heeft dat trouwens bewezen. Men heeft toen zitten koken op de parking voor Alma 2. Dat is goed voor een moment van entoesiasme, maar dat kan je niet volhouden. Zelfs toen hebben ze uiteindelijk moeten stoppen met de hele zaak.»

«Toen ik dus naar de Raad van Beheer van Alma kwam, had die evolutie zich reeds voltrokken. Je had daar toen een paritaire beheerraad met evenveel studenten als profren. De directeur Jan Peetermans was echter een sterke figuur waar je niet zomaar kon naast kijken. Ja, eigenlijk had die het zaakje wel stevig in handen.»

Veto: Die Peetermans zit daar als sterke figuur, en dan moet een jonge kerel als jij daar je gezag doen gelden als Directeur Studentenvoorzieningen. Niet veel later word je trouwens voorzitter van de Raad van Beheer, in theorie de belangrijkste functie in het bedrijf.

Bauwens: «Dat voorzitter-zijn heeft nog wel een tijdje op zich laten wachten. In het begin was het nog alles *monseigneur* wat de klok sloeg, echt een tijdperk van gezag. In theorie was de rektor voorzitter van de Raad van Beheer van Alma, maar in de praktijk liet die zich vervangen door zijn vice-rektor. Hij kwam zelf nooit af. Later is er dan hommeles gekomen tussen de Vlamingen en de Walen, en was altemeer iemand van de verschillende taalgroepen voorzitter. Na de splitsing heeft Servotte, die toen vice was, echter vrij snel de hele zaak aan mij overgelaten.»

«De relatie tussen een voorzitter van de Raad van Beheer en een directeur is steeds een beetje speciaal. Je kan gerust stellen dat de directeur de sterke man kan spelen, als hij dat wil. Hij is er

trouwens dag en nacht mee bezig, hij speelt de informatie door die hij wil. Als de directeur wil, kan hij dus een aantal dingen doordrukken. Aan de andere kant hangt het ook van jezelf af of je bij de neus wil laten nemen of niet. Een verstandige voorzitter maakt zich zelf de nodige dossiers eigen.»

«Veel hangt ook af van de concrete

Jan Bauwens: “De Walen hadden een volslagen andere mening over studentenrestaurants als wij. Zij dachten: de studenten betalen de kostprijs.” (Foto Hendrik Delagrangé)

personen. Met Peetermans was het voor mij in zoverre moeilijk, dat Peetermans al een oudere man was, en al heel lang werkte in het bedrijf, toen ik er pas binnenkwam. Met Peetermans heb ik bovendien niet lang kunnen samenwerken. Met Mangelschots lag dat anders. Die was een stuk jonger, daar heb ik verschillende jaren mee samengewerkt. De relatie tussen ons verliep dus veel gemakkelijker. Met Toon Martens maakte ik dan weer de omgekeerde situatie mee. Toen was ik plotseling de oudere, de meer ervaren. Natuurlijk, het persoonlijk aspect kan je onmogelijk uitsluiten.»

Zeep

Veto: Verschillende directeurs, verschillende persoonlijkheden, betekent ook een verschillende aanpak van het bedrijf. Als je tegenwoordig naar Alma kijkt, lijkt het wel dat veel van de huidige problemen hun oorsprong hebben gevonden in de jaren zeventig, de periode dat Mangelschots en Bauwens het beheer van Alma in handen hadden.

Bauwens: «Achteraf lijkt dat misschien zo. Je moet echter alles in de juiste context zien. Mangelschots was opge-

moesten tot een overeenkomst komen, want we moesten een paar miljoen subsidies van hen kunnen krijgen. Wij hadden die broodnodig. Er kroop enorm veel energie in dat gebakkelei met de Franstaligen.»

«Toen ze uiteindelijk bezig waren hun eigen restaurant te bouwen, begonnen ze ermee dat alle *materiaal* door de unitaire vzw was geleverd, en dat zij dus recht hadden op de helft. Na een tijdje zag ze wel in dat het onmogelijk was om alle kabels uit te breken, of ketels te demonteren. Toch bleef er een inventarisatie nodig: een moeilijk werk. Schat de waarde maar eens van een apparaat van 10 jaar oud, dat feitelijk is afgeschreven, maar in de praktijk nog goed werkt.»

Veto: Was het tijdens dergelijke onderhandelingen de bedoeling om alles zo eerlijk mogelijk af te handelen, of heerste er eerder een sfeer van ieder voor zich zoveel mogelijk?

Bauwens: «We hadden een raamovereenkomst tussen de UCL en de KUL. Daar moesten wij ons aan houden. Die overeenkomst moet je echter beschouwen als een regeerakkoord. Dat is een intentieverklaring die uitgevoerd moet worden. En zoals dat bij regeerakkoorden nogal eens gebeurt, worden die soms anders vertaald in het Frans dan in het Nederlands.»

«Of ik eerlijk was? Bah ja, ik

(K)O(U)D(E) S(CH)O(T)E(L)

Nu woensdag 15 februari is de grote dag: 35 jaar is niet mis. En Alma wil dat vierden. Die woensdag schaft de pot precies dezelfde schotel als 35 jaar terug. (Wel een klein beetje opgewarmd natuurlijk.) Die gaat niet te vreten zijn, maar wel goedkoop, want De Eetfabriek rekent de oorspronkelijke prijs aan: 24 frank! Die dag eet dus ook uw hond in Alma, 's Middags in Gasthuisberg, Meisjescentrum, Pauskollege en Sedes. 's Avonds in Alma 1, 2 en 3.

Veto: Merkwaardig is wel de uitbreiding van Alma. Na '68 verdwijnt de helft van het kléenteel met de Walen, en toch komen Sedes, het Meisjescentrum en dergelijke erbij.

Bauwens: «Ten eerste: Sedes en Meisjescentrum bestonden al, die zijn niet bijgebouwd. Die hebben we gewoon in Alma geknorporeerd. Alma 3 en Gasthuisberg waren onvermijdelijk. De universiteit bouwt kampussen in Heverlee en op Gasthuisberg, wij moesten gewoon volgen. Dat kon niet anders.»

«Ten tweede: de student verandert. In de jaren zestig smeeften wij gewoon om Alma 2. Wij stonden voor Alma 1 in lange rijen aan te schuiven, haast tot het Fochplein, met enige overdrijving. Een paar jaar later beginnen ze dan te zeuren dat Alma 2 te groot is, en niet gezellig, en op een referer lijkt. Wij vonden dat misschien ook. Maar we waren content dat we tenminste een stoel hadden om op te zitten.»

«Hetzelfde met het aanbod van de schotels. Ik weet wel dat Sociale Raad die prijsverschillen steeds met argusogen bekijkt. Je kan er echter niet onderuit dat de schotels genomen worden. Vroeger zou dat niet hebben aangeslagen, die luxe-schotels. Wij hadden daar trouwens het geld niet voor. Nu, blijkbaar wel. Ik verwonder me daar niet over. De studentenpopulatie is veranderd – veel minder arbeiderskinderen –, en de student geeft zijn geld niet meer aan dezelfde dingen uit als vroeger. Maar het hele bestedingspatroon van de Vlaming is veranderd ten opzichte van de jaren zestig. Studenten zijn gewoon kinderen van hun tijd.»

Veto: Bij de studentenvertegenwoordigers op de Raad voor Studentenvoorzieningen en de Raad van Beheer van Alma had Jan Bauwens de bijnaam ‘het vleesgeworden kompromis’.

Bauwens: (lachend) «Dat zal dan wel zo zijn, ja. Ja, dat is zo. In die job kun je het anders ook nooit volhouden. Je moet enkel zien in welke geest je naar compromissen zoekt. Wij hebben gelukkig steeds het belang van de Sociale Sektor ingezien, en gestreefd om hem te behouden. Het enige echte probleem waar de Sociale Sektor mee zit, is dat het aantal arbeiderskinderen dat hier student doet nooit voldoende is geweest. Daartegen stonden we blijkbaar machteloos.»

Walter Pauli

probeerde zo eerlijk mogelijk zo veel mogelijk voor de KUL te bekomen. Wij vonden dat alles al verlaten was en eigenlijk geen waarde meer had, zij zag aan iedere draad nog wel een zekere waarde. Zij waren vanzelfsprekend erg bitter. Ik herinner me nog altijd mijn Franstalige kollega, Fred Hachez. Bij dergelijke discussies liep hij altijd hoogrood aan: “C’est pas nous qui ont crié *Walen buiten*. C’est pas nous, ch!” Als het gesprek die kant op ging, werd het emotioneel. Dan kon je niet meer praten.»

«Dergelijke uitzichtloze discussies, die vraten gewoon aan je. Daar verloor je al je energie bij. Zeker voor iemand als Mangelschots, die altijd bij Alma betrokken was, die zijn hele werking gehyptekerd zag, was dat moordend.»

Bauwens: «Wel, je moet begrijpen dat de studenten reeds met hun hart aan het verhuizen waren. Iedere cent die ze in Leuven moesten achterlaten, vonden ze een cent te veel. Die konden ze beter gebruiken in Louvain-la-Neuve. Op termijn zaten ze in de bestuurskolleges wel in een minderheid, maar dan bleef het nog moeilijk onderhandelen. Wij

Euh ...

Josée Laporte: 35 jaar Alma-ervaring

“Allez Josée, zou gij niet efkes kunnen helpen?”

Er zijn bij Alma niet meer zo heel veel pioniers uit de beginperiode over. Eigenlijk nog maar een. Dit beschermd monument heet Josée Laporte. Zij is de huidige personeelschef, en trad in september 1954 in dienst. Niet helemaal bij het prille begin dus, maar een knisoor die hierover valt. Geen indigestie krijgen van vijfentwintig jaar frieten en bouletten, je zou het voor onmogelijk houden. Toch kan het. Ofwel het verhaal van de loopbaan van Josée.

«Ik ben destijds bij Alma begonnen als administratief bediende, toen Peetermans nog directeur was. In die periode zaten we nog onder het beheer van de KU Leuven. Die bepaalden toen het beleid voor het grootste deel. Aan die periode heb ik de beste herinneringen. We waren toen met weinig personeel, zo een beetje één grote familie. Dat bleek ook uit het plezier waarmee we ons werk deden. Ik zat toen ook al bij de administratie van Alma. Als het echt te druk werd beneden - en dat gebeurde in de Bondgenotenlaan nogal eens - kwam Peetermans af. «Allez Josée, zou gij niet efkes kunnen helpen?» Ik hielp dan steeds met de *cassie*. Een plezant werk, want je had dan ook steeds een babbel met die studenten. Nu is dat vanzelfsprekend minder, dat familie. We zijn met meer dan 175 mensen. Zie je, dan wordt het al heel wat moeilijker om iedereen bij naam te kennen.»

«De studenten beschouwden in die tijd Alma ook veel meer als iets van hen zelf. Er was altijd heel veel sfeer in het

restaurant. De studenten kwamen na de film in de cinema altijd in groep naar de Alma gestormd voor hun vertrouwde kost: spaghetti met warme wijn. Vooral de Walen lieten de wijn graag rijkelijk vloeien. Ik heb zo'n beetje de indruk dat de Walen meer verteerden dan de Vlamingen, dat ze minder naar hun geld keken.

Iedereen kwam bij ons over de vloer, en het restaurant was trouwens altijd tot 's nachts open. De studenten bleven graag zitten om met elkaar te praten of te kaarten. Peetermans organiseerde trouwens regelmatig *bridge*-avonden in Alma. De studenten zaten dan overal aan tafeltjes te kaarten, tot 's avonds laat. Ik heb de indruk dat dit nu anders is: men eet en is onmiddellijk weer weg. Het is natuurlijk ook zo dat we nu niet meer zo lang open zijn. Anderzijds bieden we de student van nu wel een veel bredere keuzemogelijkheid wat de schotels betreft. Vroeger bestonden de meeste maaltijden wel uit een mengeling van gehakt en appelmoes. Als ik mag kiezen, zou ik de maaltijden van nu kiezen. Het eten is veel beter geworden.»

«Natuurlijk is het beleid hier niet altijd zonder problemen verlopen. In 1970 ging het personeel over tot een eerste grote staking, waar ook de jobstudenten bij betrokken waren. Ze wilden een drastische verbetering van de loonsvoorwaarden. Die staking was zeker terecht. Ik herinner me dat eerste loon dat we uitbetaalden nog: 13,5 frank per uur. Het was ook in die periode dat Galerie Anspach haar deuren opende recht tegenover Alma 1. Zij betaalden aan hun mensen een hoger loon uit, zodat ons personeel bijna massaal de straat overliep om daar te gaan werken. Weet je dat we hier in het restaurant nog mensen

hebben aangenomen, die een week later al hun opzeg gaven om aan de overkant te gaan beginnen. Dat hoger loon, dat stak de mensen hun ogen uit. Het strafte wat we ooit hebben meegemaakt, was met een meisje dat hier was gekomen om aan de toog te werken. Zoals iedereen begon ze 's morgens. Een uur later had de gerant haar nodig. Geroepen, gezocht, ze was niet te vinden. Kon ook moeilijk, want ze had haar valies al gepakt. Naar Galerij Anspach. Zo'n wantoestanden zijn volgens mij nu niet meer mogelijk.»

«Onder directeur Mangelschots hebben we een financiële crisisperiode moeten doormaken. Er waren plannen genoeg om Alma te moderniseren, maar er waren niet de middelen om ze te realiseren. We waren toen gedwongen heel wat personeel te laten afvloeien, met de zogenaamde 'Gouden Handdruk'. In feite lieten we de mensen op die manier op pre-pensioen gaan, terwijl zo iets officieel nog niet kon. Ik ben zelf echter nooit op het verzoek ingegaan om te treden in een vakbondsafvaardiging, vooral omdat ik als secretaresse te dicht stond bij de mensen van de directie. Neen, Mangelschots heeft het niet gemakkelijk gehad. Toon (Toon Martens, de huidige Alma-directeur, nvdr.) ook niet trouwens. Die is echter wel begonnen met een paar grote zaken. De vernieuwing van Alma 2, en de Centrale Keuken. Mangelschots heeft dat ook geprobeerd, maar bij hem is het niet gelukt. Maar het moet gezegd worden, met Martens zitten we niet meer stil. We moeten *corvé* geven.»

Walter Pauli
Claudia van de Velde

duidelijker; daar heeft men resoluut gekozen voor het vlot ogende etablissement. Als je een tijdje in de recentelijk verbouwde Overpoort rondwaalt, schemert het knalrood-geel-blauw van de absurde buizenconstructie met haar horizontale en verticale vertakkingen je voor de ogen.

Moes 1

Op het eerste gezicht zou je kunnen denken dat de constructie een alternatieve manier vormt om de vuile schotels af te voeren, een beetje zoals de transportbanden en liften in Alma. Er worden dan ook regelmatig pogingen ondernomen om er gebruikte wegwerpbekertjes en servetten in kwijt te raken. Bij nader inzien blijken die buizen alleen voor de verlichting te dienen; er zitten gaten in waardoor licht naar binnen valt. Jammer genoeg worden ze niet meteen gebruikt om, bijvoorbeeld via een kleurensymbool, de weg naar de verschillende afdelingen van de Overpoort aan te duiden. Dat zou voor eerstejaars en andere met het Gentse studentenleven onbekende studenten nochtans niet overbodig zijn. De Overpoort is namelijk onderverdeeld in een 'moestuin', een cafetaria, een snackbar, een sandwichbar en een restaurant, elk met hun eigen aanbod en verspreid over de verschillende verdiepingen.

Vreemd genoeg tref je bijvoorbeeld in de moestuin echter geen volwaardige vegetarische schotels aan, alleen koudeschotelgroente. Op dat - in Leuven toch succesvol - idee zijn ze duidelijk nog niet gekomen. Getuige daarvan een misnoegd alternatief-eter, die een *aanvraag* heeft moeten indienen om alleen sla-bar en frieten of rijst te mogen eten, zonder het obligate stukje vlees. Wat de andere Overpoort-afdelingen betreft, blijft het bovendien eerst even zoeken waar ze nu

Josée over de Alma: «De studenten bleven vroeger graag zitten om met elkaar te praten of te kaarten, tot 's avonds laat. Ik heb de indruk dat dit nu anders is.»
(Foto Hendrik Delagranghe)

eigenlijk gewone warme maaltijden serveren, en verder houdt het vinden van de kortste weg om ergens te geraken je ook wel even bezig. Ondertussen knaagt de honger, en dender je trap op, trap af.

Moes 2

In één van de andere uitbatingen, De Brug, is er al evenmin sprake van een alleenrecht op het gebruik van het gebouw. We vinden er op één deur de naamplaatjes van de jobdienst, de studiebeurzdienst, het hoofd van de maatschappelijke assistentie en op een andere deur de bordjes van het secretariaat, de 'foreign students' en huisvesting. Er wordt niet eens gedacht aan het uit elkaar halen van de verschillende diensten, laat staan aan prestigieuze projecten zoals het Van-Dalekollege, waar de Leuvense sociale diensten zoals de jobdienst en dergelijke hun plaats hebben. We mogen hier *dankbaar* zijn...

Ook de Gentse universiteitsrestaurants hebben dus hun eigen verhaal. De Overpoort staat er onderhand al een achttien jaar, en het prille begin was niet zo eenvoudig. Jacques De Bruyne, huidige 'chef' van De Brug, kan erover meepraten: «Tsjá, het metalen karkas van het gebouw heeft er een hele tijd staan roesten. Geen geld genoeg, zeker. En de eerste tijd dat ik daar werkte, gaven we ook nog geen maaltijden, hoor. De frietencetegels hingen er bij wijze van spreken nog los aan de muren.» Verder is hij maar wat fier over de Gentse universiteitsrestaurants: «Ondertussen hebben we hier zelf een patisserie. Een jaar of vier terug ben ik begonnen met een *keekské* te bakken, en iedereen at het graag. Nu maken we hier per week 2.000 chokolademoesjes, geen poeier, hé, echte gesmolten chocolade. En het heeft ongeloflijk veel succes. Hoeveel kost het ook? Vijftientig frank, niet meer. Dat vind je in de privésector niet, daarvan ben ik zeker.»

Proffen

Die prijzen vind je inderdaad in de privésector niet. De prijzentaal van de Gentse universiteitsrestaurants verschilt ook duidelijk van de Leuvense. Op het gebied van de maaltijden van de midden- en lage prijskategorieën zitten ze op ongeveer hetzelfde niveau: een hamburger met spinazie kost hier ook ongeveer 75 frank, en voor een 'cordon bleu' tel je eveneens in Alma al gauw rond de 85 frank meer. Bijzonder is wel dat er een menu te verkrijgen is, waarbij je voor 100 frank soep, varkensgebraad met rode kool en een dessert op de kop

Wat de hogere prijzen betreft, zit Gent zelfs nog een veel groter stuk boven de Leuvense bedragen. Een gewoon biefstuk-natuur kost er 130 frank, voor een steak-De Brug leg je 150 lieve frankjes neer. Van prijsdifferentiatie gesproken. Dat een ruimer aanbod niet per se positief hoeft te zijn, aangezien veel mensen sowieso het geld voor dure en in dit systeem *dus* betere maaltijden niet kunnen neertellen, hebben de Gentse universiteitsrestaurants duidelijk nog niet bedacht.

Bij wijze van 'zipsprongetje' in de prijslijst heeft men er een unieke regeling uitgedokterd voor de profffen en hun gezinnen die wel in de universiteitsrestaurants willen eten (het scheelt toch altijd wat in de portemonnee), maar het vertikken tussen het gewone volk te gaan zitten. In de kelderverdieping van De Brug is er een apart zaaltje, waar er per dag zo'n 100-tal profffen een maaltijd kunnen gebruiken. «Vooraf 's vrijdags is het er druk», vertelt Jackie De Bruyne. «dat zijn geen studenten, die zijn dan allemaal naar huis. Neen, 's vrijdags gaan de profffen uit. Ze komen hier dan eerst eten, en dan gaan ze dansen of zo.» Men geeft er dus wel dezelfde hoofdschotel als in het restaurant zelf, maar met soep, een 'salad bar' om uit te kiezen, een nagerecht en koffie, en vanzelfsprekend bediening aan tafel. Af en toe wordt er gegrild, of een speciaal menu verzorgd. Er wordt dan ook 250 frank per persoon voor op tafel gelegd.

En dan is er het systeem van de *kaarten*. In de inkomhal van de verschillende uitbatingen hangt een affiche met 'Aandacht: toegang tot de universitaire restaurants'. Studenten van de RUG hebben een studentenkaart, RUG- en overheidspersoneel, HOBu-studenten, OCMW-ers en gepensioneerden een verbruikerskaart. «Momenteel wordt dat niet gecontroleerd», zegt Jackie, «omdat het systeem nog niet op punt staat, maar men is het wel van plan. Zo iets gebeurt dan vooral onder druk van de Horeca-bedrijven, die hebben het nogal moeilijk met onze maaltijdprijzen.» De situatie is herkenbaar, ook in Leuven is de privésector niet te spreken over de zogenaamde oneerlijke concurrentie van de vzw Alma universiteitsrestaurants. Voorlopig is men op het gebied van 'kaarten' in Alma echter nogal soepel. Er wordt een oogje op gehouden dat de misbruiken niet de pan uitswingen, maar in praktijk loopt het nogal los. Alma hoeft inderdaad geen sociale voorziening exclusief voor studenten te zijn.

Lot De Boel

Universiteitsrestaurants in Gent

“De Brug luistert”

Er zijn nog andere universiteiten dan de KU Leuven in dit land. Er zijn dus ook nog andere universiteitsrestaurants. Neem bijvoorbeeld Gent. Hoewel in dit socialistisch bolwerk de democratische reflexe vreemd genoeg bijna 10 jaar later op gang kwam dan hier in Leuven, is de Gentse 'Alma' vandaag de dag vrij stevig uitgebouwd. De Overpoort, De Brug, het restaurant in de faculteit Landbouwwetenschappen, de uitbatingen in de studentenhomes Astrid en Boudewijn dragen als het ware elk hun deel van de filosofie uit die de Gentse Rijksuniversiteit (RUG) en de universiteitsrestaurants zelf hanteren als het om de voeding van studenten gaat. Een ander beeld dan het Leuvense.

Zo'n vijftientig jaar geleden werd in de Gentse Sint-Pietersnieuwstraat gestart met het eerste RUG-universiteitsrestaurant, De Brug. De filosofie die erachter stak, kadert in de algemene democratiseringstendens van de jaren '60. Men zag in dat er maatregelen nodig waren om mensen met weinig geld ook aan de universiteit te kunnen laten studeren.

Poort

De voeding van de studenten, die momenteel een kwart van het studentenbudget opslukt, vormde naast huisvesting één van de hoofdbekommernissen. Er was een infrastructuur nodig om maaltijden te kunnen verstrekken aan studenten, en geld om de prijzen van die maaltijden zo laag mogelijk te houden. Vandaar dat de Gentse universiteitsrestaurants gesubsidieerd worden door de universiteit, zoals ook hier Alma binnen de sociale sector van de universiteit toelagen ontving van het ministerie van onderwijs. Ondertussen zijn er naast De

Brug verschillende uitbatingen bijgekomen: de 'Overpoort' in de Overpoortstraat, de eteegeligheden in de Gentse *peda's*, de afdeling in het Boerekot.

De RUG telt ruim 12.000 studenten, ongeveer de helft van het aantal studenten dat in Leuven studeert. Terwijl Alma hier goed is voor zo'n 8.000 warme maaltijden per dag, verschaffen de gezamenlijke Gentse universiteitsrestaurants dagelijks een 4.000-tal volledige maaltijden. Verhoudingsgewijs gaan dus in Gent ongeveer evenveel studenten eten als in Leuven. De Gentse universiteitsrestaurants verschillen echter wel dege-lijk van de Leuvense.

Het uitzicht bijvoorbeeld. Alma aarzelt nog een beetje tussen aan de ene kant de blitse aanpak met ietwat yuppieachtige toestanden zoals zachtgekleurde tusschotellen en aangepaste sfeerverlichting en aan de andere kant de rechttoe-rechtaan-aanpak van vroeger. Het reflectie-idee is echter voorgoed verdwenen. In Gent is dat nog veel

Veto sprak met Eddy Van Vliet

"Poëzie is als liefde: één ellende"

Dichters zijn enzaten. Toch komen ze deze week plots in grote getale samen naar Leuven afgezaakt. Maandagavond zijn performers als Tom Lanoye en Jules Deelder hier te gast. Een dag later, op Valentijnsavond, worden dichtelijke grootheden als Remco Campert, Elly de Waard, Luuk Gruwez en Charles Ducal in de Grote Aula verwacht. Dinsdagavond zal ook Eddy Van Vliet zijn poëzie komen 'voordragen'. Van Vliet loopt niet erg hoog op over het cultuurbeleid in Vlaanderen. Bovendien ziet hij het katholicisme als één van de redenen waarom het Vlaamse culturele nivo de middelmatigheid als norm genomen heeft. Deze week dus te gast aan onze katholieke universiteit.

Veto: Komt poëzie wel tot haar recht tijdens een voorleesavond? Hoor je niet veeleer thuis op het spreekwoordelijke nachtkastje?

Van Vliet: «Dat is een typisch westerse misvatting. We zijn geneigd te denken dat poëzie op je eentje gelezen moet worden. We vergeten echter dat poëzie in oorsprong een zuiver orale kunstvorm is. Poëzie werd voordragen voor een groot publiek. En dat geldt nu nog in bijvoorbeeld Afrika of Zuid-Amerika, culturen waar het geschreven woord niet zo allesoverheersend is.»

Goden

«Ergens is het natuurlijk wel zo dat minder hermetische dichters in het voorbeeld zijn op dergelijke literaire avonden. Dat wil echter niet zeggen dat ze performers à la Deelder of Lanoye moeten zijn. Een Remco Campert, bijvoorbeeld, kan zijn publiek perfect boeien op zijn eigen, rustige manier. Anderzijds heb je soms goede dichters die hun eigen teksten stuk lezen, of iets mindere goden die dan weer hun gedichten heel goed brengen.»

«Echte performers schrijven ook in functie van hun voorlees-akt. Ze passen hun teksten vaak aan naargelang de reacties die er op komen. Ik doe dat zeker niet. Wat ik wel doe is gedichten selecteren naargelang de reacties van het publiek. Ik houd meestal zo'n 15 gedichten achter de hand wanneer ik op een literaire avond moet optreden. Daaruit kies ik er dan een tiental tijdens de avond zelf. Die keuze hangt af van de reacties van het publiek en de feeling die je op dat moment meent te hebben.»

Veto: Vind je zulke manifestaties als dinsdag belangrijk als dichter of kom je er enkel in de hoop meer bundels te verkopen?

Van Vliet: «Laat ik maar dadelijk zeggen dat grote evenementen als bijvoorbeeld 'De nacht van de poëzie' hoegenaamd geen invloed hebben op de verkoop van bundels. Spijtig genoeg. Van de 400 à 500 aanwezigen dinsdagavond zullen er ontzettend weinig de volgende dag naar de boekhandel stappen. Toch hoop je dat sommigen op die manier belangstelling beginnen te krijgen voor poëzie en, schoorvoetend, een bloemlezing zullen kopen. Maar ook al koopt niemand wat, toch is zo'n avond echt de moeite waard. Je bereikt immers zeer veel mensen, mensen die je anders nooit bereikt. Met de verkoop van bundels alleen doe je er veel langer over om zovelen te bereiken. Ik zie het al: waarom zou poëzie alleen gelezen mogen worden? Men kan er ook naar luisteren.»

Miserie

Veto: Je werd ook gevraagd om tijdens de 'Nacht van de liefde' je lievelingsgedicht voor te lezen. Gaat die keuze je ideeën over poëzie weerspiegelen?

Van Vliet: «Mijn keuze wordt hoogst waarschijnlijk iets van Lodeizen. Ik ben daar eigenlijk mee opgegroeid. Wat op school geleerd werd - verder dan Kloos kwam men daar niet - vond ik flauw en ouderwets. Dus las ik daarnaast vooral poëzie van de vijftigers. Ik denk dat er nooit een stroming is geweest die zo tabula rasa gemaakt heeft met al het voorgaande. Weg met het knetterige bezingen van het kleine geluk! Weg met het pantser van de rijnwdang, de vaste regels van het sonnet... Het is een beetje vergelijkbaar met wat de Maksimalen nu uitrichten in Nederland. Zij grijpen duidelijk terug naar Lucebert. Er is

trouwens een theorie die spreekt over een slingerbeweging van een dertigtal jaren: elke dertig jaar komt hetzelfde terug. Ook in de mode of in andere gebieden zien we dat er nu vaak teruggegrepen wordt naar de jaren vijftig.»

«Dichters als Lodeizen, Campert en Snoek hebben mij zeker beïnvloed. Je mag echter niet stellen dat ik gedichten ben beginnen schrijven wegens die dichters. Je schrijft omdat je wil schrijven, je wil je uitdrukken.»

«Zo'n plezierig vak is poëzie-schrijven trouwens niet. 't Is als met de liefde: één ellende. Schrijven gaat vaak gepaard met miserie. Het is vaak erg moeilijk om wat men wil zeggen onder woorden te brengen. Niet kunnen schrijven en wel willen schrijven, dat is een echte versakking. Je hebt de brijstante ideeën maar het lukkt niet. Anderzijds is er ook niets dat je zo'n enorme vreugde geeft. Het gevoel dat je 'het' hebt kunnen verwoorden.»

Koorddans

Veto: Is dat voldoende om je te motiveren gedichten te blijven schrijven of wordt het schrijven moeilijker naarmate men meer bundels geschreven heeft?

Van Vliet: «Ik denk wel dat het moeilijker wordt. Dat gedichten schrijven vaak zo moeilijk is, heeft ook te

maken met angst, faalangst. De overmoed die je hebt als je jong bent, verlies je. Je kweekt wel enigszins techniek aan maar door beter te beginnen schrijven, doordat meer mensen het lezen, heb je ook steeds meer te verliezen. Je wil voor jezelf dezelfde kwaliteit behouden.»

«Verder is er ook het gevoel: "dat heb ik al eens geschreven". Je mag niet in herhaling vallen en anderzijds kan je moeilijk iets schrijven waarmee je jezelf niet verbonden voelt. Daarbij heb je dan nog schrik om vast te roesten in een bepaalde manier van zeggen, al wil je toch ook weer een eigen stijl hebben.»

«Het is koorddans. Er bestaat immers ook het gevaar dat je een gedicht te veel bewerkt. Je wil de perfectie benaderen en zo kan je een gedicht doodmaken, de vonk doven. Maar natuurlijk mag je je ook niet alleen laten leiden door de spontaniteit. Er is gekontroleerde spontaniteit nodig. Rijmschema's, versvoeten kunnen daarbij helpen maar ikzelf hou daar niet zo van. Het komt vaak zo geforceerd over. Wat me bijvoorbeeld verschrikkelijk lijkt, is dat je 'n prima gedicht hebt geschreven maar dat je er nog een regel aan moet toevoegen omdat je nu eenmaal geen sonnet van dertien regels mag schrijven.»

«Ik vraag me af of dat vormgebonden schrijven geen teken is van angst. In de jaren vijftig en zestig kenden we op alle vlakken een enorme expansie, een enorme vrijheid. Eind jaren zeventig zien we samen met de crisis ook de meer 'vormgebonden', minder vrije dichters weer opdruiken.»

Veto: Poëzie wordt dikwijls als een gratuite bezigheid gezien. Heeft poëzie enige relevantie voor onze maatschappij?

Van Vliet: «Die is vrijwel onbestaande, vrees ik. Het is, net als andere kunstvor-

men, één van de laatste burchten tegen die verschrikkelijk om zich heen grijpende vervlakking. TV, kranten... het is allemaal gericht op egoïstisch amusement. Mensen willen bewust niet gekonfronteerd worden met alle ellende om hen heen. Maar daar schuilt een groot gevaar in. Dergelijke publiek, dat niet bewust gemaakt wil worden, kan ongelukkig gemakkelijk gemanipuleerd worden door het gezag. Het brood en spelen van de Romeinen. De blunderende Reagan die echter wel weet te amuseren.»

«Literatuur is bijna één van de laatste resten van de beschaving. Maar ook daar sluip het entertainment binnen. Je ziet hoe TV-mensen als Van Dis of Van Kooten de top-posities beginnen in te nemen. Niet dat dat slechte schrijvers zijn, maar er bestaan er ook betere. Belangrijke, prachtige boeken krijgen dezelfde aandacht niet, verkopen niet en zullen binnenkort niet eens meer gedrukt worden.»

«We zien trouwens ook een steeds groter wordend analphabetisme. Er ontstaat een middenmoot van analphabeten: mensen met een erg beperkte woordenschat die zich nog moeilijk kunnen uitdrukken - behalve achter hun computer. Anderzijds wordt de maatschappij steeds moeilijker: wie begrijpt de belastingsformulieren, pensioenregelingen, huurwetten nog?»

«Wat ook nog voor de poëzie pleit, is dat ze helemaal geen rendement heeft. De mooiste dingen zijn vaak de meest nutteloze, maar dat klinkt wel erg pater Bosmans-achtig.»

Veto: Vlaanderen leeft, beweert Dewael. Leeft de poëzie in Vlaanderen?

Van Vliet: «In vergelijking met een literair land zoals Nederland liggen we natuurlijk behoorlijk achterop. Kijken we alleen al maar naar de uitgeverijen. Veel Vlamingen vluchten trouwens naar Nederlandse uitgeverijen. Die hebben immers meer geld en zorgen dan ook voor een betere begeleiding, een betere verspreiding, een mooiere lay-out. Waarom hebben die uitgeverijen meer

geld? Omdat ze betere schrijvers hebben. Dat is een vicieuze cirkel. In Vlaanderen heeft het katholicisme veel stuk gemaakt, denk ik. Grote schrijvers als Elsschot, Boon en Claus moesten wel vluchten naar Nederland want hier werden zij geboycot. Ze waren niet braaf genoeg en werden geweerd uit de katholieke pers, boekhandels, scholen en bibliotheken. Ze konden hier gewoon niet aan bod komen.»

Eurosong

«En dan is er tenslotte de vaststelling dat de staat, onze Vlaamse staat, geen bal doet voor de Vlaamse cultuur. Van overheidswege is er geen enkele waarderende, geen enkele liefde voor literatuur. Vroeger kocht de staat van elk behoorlijk literair werk zeker 150 à 300 exemplaren voor scholen, universiteiten, bibliotheken... Maar dat kan nu precies niet meer. Men heeft alleen miljoenen om het Songfestival te organiseren of om het Heizelstadion te vernieuwen. België heeft dan ook geen schrijvers die alleen van hun pen leven. Naar Nederlandse normen gemeten zouden we er wel 20 kunnen hebben. Want het talent is er nu wel. Je schrijft namelijk geen 'Honderd jaar eenzaamheid' 's avonds van negen tot elf, na een zware dag in de fabriek of in het onderwijs. Nee, vrolijker word ik er niet van.»

Tom Ysebaert
Bart Dobbelaere

Poëziefanaten komen deze week uitgebreid aan hun trekken. Zowel maandag als dinsdag zal een deel van Vlaanderen en Nederlands kruim der poëten af naar Leuven. Maar daarvoor raadpleegt u natuurlijk onze agenda.

VETO-STICKERS?

10 frank

bij uw plaatselijke dealer

Oud Huis Stelkelbees speelt 'Parade'

Over koetjes en kalfjes

Vorige vrijdag bracht Oud Huis Stelkelbees in het Nieuwpoorttheater (Gent) de première van 'Parade'. Het project was om velerlei redenen interessant. Niet in het minst vanwege de vraag hoe Guy Cassiers (regisseur bij Stelkelbees) het gegeven van de historische 'Parade' ging verwerken. Immers, met de eerste opvoeringen van 'Parade' (1917) hadden 'Les Ballets Russes' de standaards van de latere experimentele balletten geïntroduceerd. Ze hadden de beste artiesten samengebracht en een syntese nagestreefd tussen literatuur, beeldende kunst en muziek. Een voorbeeld voor de rest van de wereld. Dat moet men ook bij Stelkelbees gedacht hebben. Een rekonstruktie van de historische 'Parade' achtte men niet haalbaar, een hertaling in hedendaagse vorm wel. Bestemd voor jeugdtheater, dan nog wel.

Stelkelbees verkies het hertalen boven het reconstrueren. Dat zal waarschijnlijk te maken hebben met een praktische noodzaak. Van de oorspronkelijke 'Parade' is er immers zo weinig notatiemateriaal overgeleverd, dat men sowieso op interpreteren aangewezen is. Maar de keuze van Stelkelbees zal ook wel het resultaat zijn van lang denken. En dan heeft men ongetwijfeld een verstandige beslissing genomen. Het zou niet zinvol zijn een stuk op te voeren dat nu niet meer de zelfde betekenis kan hebben als in 1917.

Russen

Toen Serge de Diaghilev (1872-1929) met zijn 'Ballets Russes' Parijs veroverde, zorgde hij voor de culturele vernieuwing en verfrissing waar de westerse wereld zo dringend aan toe was. Als voornamelijk mede-oprichter van het progressief kunstmagazine 'Mir Iskoustva' wist hij wat er roerde in de avant-garde bewegingen. Dat liet hem toe uit die milieus belangrijke vernieuwende kunstenaars te rekruteren voor zijn projecten. Daarnaast maakte het hem deelgenoot van een kunstbeleving, die door haar werkzaamheid impliciet een kritiek leverde op de burgerlijke samenleving. Het afwijzen van de vooruitgangsgedachte en de traditionele schoonheidsopvattingen, werd een sym-

hebben vier kunstenaars elkaar gevonden. De naam van Paul Pourveur is al gevallen. In het basisverhaal van het akteursgezin, heeft hij diverse kleinere verhalen ingebed. Taalpelletjes zijn van groot belang: woorden bedenken die met de zelfde letter beginnen, synoniemen verzinnen, klankgedichtjes met reclamemerk. Naast hem is John Gilbert Colman aan de slag als kompositist. Satie inachtig, heeft hij zijn muziek opgebouwd met verschillende alledaagse geluiden. Maar hij heeft zich wel de

vrijheid gepermitteerd om andere invloeden in te passen.

Gezwell

Pat Van Hemelrijk heeft met zijn decor schitterend werk afgeleverd. De voorwand bestaat uit een grote kijkkast, waarin de acteurs gevangen zitten. Soms echter verlaten ze die kast, om een stapje in de wereld te zetten. De relatie publiek-akteur is nooit ver weg. Verder zorgde de decorbouwer voor bewegbare panelen. Drie daarvan zijn niet toevallig met de kleuren van de Franse

vlag geschilderd. Andere zijn kollages met bekende foto's uit de reclamewereld. De kontekst van het circus is gewat in die van de reclame. Kleding en attributen als megafon, mikrofoon en een voorbijrijdende konstruktivistische kompositie, herinneren eraan dat er ooit nog eens een oude 'Parade' geweest is.

Piraten

Tenslotte is er nog de regie. Wat Cassiers het meest aantrok in de gegevens "(...) was de manier waarop de kunstenaar zichzelf in vraag stelde en dan vooral in zijn verhouding tot het publiek." (Cassiers in De Morgen). De verhouding publiek-akteur is men tijdens de repetities meer naar voor gaan schuiven. In de première kwamen hieromtrent explicietaties voor die er in de try-out nog niet waren. Zo wordt de rol van het publiek voorgesteld als die van windenlatende piraten, die er op uit zijn akteurs in soepketels te koken om ze op te eten. Het zijn ondermeer deze angstobessies die de verhalen teltens ontbreken.

Verder haalde Cassiers een aantal akteurs uit verschillende richtingen bij elkaar. Rolande Van der Paal is operazangeres, Luk D'Huue beeldend kunstenaar, Dirk Buyse gewoon akteur en André Simon akteur uit het bewegings-theater. Het geheel klinkt. Heel even, bij het klankgedicht (dat verwijst naar de 'Ursonate' van Kurt Schwitters), valt het op dat niet alle stemmen even geschoold zijn. Maar het gebrek aan stembeheersing is dan weer goed opgevangen door een relativerende noot. Zeer lollig is de akteerprestatie van twee volwassenden, de ene al wat potiger dan de andere, die de kinderen Koetje en Kalfje spelen. Globaal genomen valt trouwens het doorleefde en prettig akteren op.

De akteerprestatie, tesamen met de eenheid die ondanks de verschillende werkterrinen bereikt wordt, maakt deze opvoering zo aantrekkelijk. Wie de verwijzingen naar de oude 'Parade' ziet, heeft veel plezier; die het niet ziet ook, maar minder. Naar zo'n opvoering mogen mijn kinderen (later) gaan kijken.

Geert Sels

Liefde is een werkwoord

Liefdesrelaties onderhoud je aan de onderhandelingstafel

Manjetje zoekt vrouwtje of omgekeerd. Sukses is bij deze operatie niet altijd verzekerd. Vooral niet als je ook nog op zoek bent naar een exemplaar dat een beetje bij jou past. Liefde - of beter: verliefdheid - maakt blind. Hoe kan je dan nog 'gerich' kiezen? Bovendien, stel dat je dat lukt, hoe slaag je er dan in met dat 'wildvreemde mens' je leven op een harmonieuze manier door te brengen? Alfons Vansteenwegen, docent aan de faculteit geneeskunde van de KU Leuven en teamleider van het Kommunikatiecentrum voor Echtparen te Lovenjoel, wil koppeltjes een handje helpen. Hij schreef het 'handboek' *Liefde is een werkwoord - spelregels voor het huwelijk*. Vanavond geeft hij in het kader van de Veertiendaagse rond Relatievorming en Seksualiteit ook een lezing met als thema: 'Valentijnen, is liefde toch een werkwoord?'

Vansteenwegen spist zich in z'n boek toe op de samenlevingsrelatie tussen twee mensen. Partnerkeuze en de factoren die daarbij komen kijken, behandelt hij niet. Vansteenwegen praat over de geïnstitutionaliseerde vorm van samenleven: het huwelijk. Toch is zijn boek relevant voor een veel breder publiek. Iedereen die het prille stadium van verliefdheid al een tijdje achter de rug heeft en zich engageert in een relatie 'op langere termijn', kan zich in het boek terugvinden.

Intiem

Liefde is een werkwoord gaat over intieme relaties tussen mannen en vrouwen. Ondanks het feit dat elke man en elke vrouw verschillend is, weet Vansteenwegen een aantal 'type-relatieproblemen' naar voren te schuiven. Zijn jarenlange ervaring als relatie-therapeut heeft hem dat inzicht verschaft. Of zoals hij het zelf zegt: de methoden die hij aanbiedt om relatieproblemen aan te pakken, zijn methoden "waarvan de effectiviteit door empirisch onderzoek is aangetoond in een meer dan vijftien jaar durende ervaring met meer dan duizend paren."

Een intieme relatie laten 'lukken', is een hele opgave. Vansteenwegen noemt het zelf een 'bijna onmogelijke zaak'. Liefdespartners verwachten veel van een relatie: ze willen er de geborgenheid en intimiteit vinden, die in de 'anonieme buitenwereld' steeds minder voorkomen. De verschillen tussen de partners steken echter dikwijls stokjes tussen de

vrouw zeuren. Hoe meer die vrouw zeurt, hoe minder de man luistert. In het begin van de relatie was de vrouw nachts geen 'zeur' en de man ook geen 'dove'. Niet wat in één persoon zit is dus belangrijk, maar wel wat er gebeurt tussen twee personen.

Zes

Veel conflicten in een relatie hebben te maken met 'de territoriale behoefte'. Iedereen heeft behoefte aan een aantal terreinen die het exclusieve domein zijn van hem- of haarzelf. Iedereen heeft eigen interesses, eigen ideeën, eigen hobby's... Partners proberen elkaars terrein soms in te palmen. Dat kan op een open of op een verdoken manier gebeuren. Een vrouw vraagt haar man bijvoorbeeld om deze week eens niet naar de bridgeclub te gaan. Wanneer ze dat op een verdoken manier doet, staan haar daarvoor allerlei technieken ter beschikking. Ze kan bijvoorbeeld voor-

DU MICH AUCH

In het kader van de veertiendaagse rond relatievorming en seksualiteit worden er traditiegetrouw ook enkele films gedraaid. Dit jaar zijn er dat minder dan vorig jaar. Er staan slechts twee films op het programma maar ze worden wel meer gespeeld. Dat maakt het voor iedereen mogelijk om ze te bekijken. Tijdens de eerste week krijgen we de Zwitserse film 'Du Mich Auch' (1986) te zien.

'Du Mich Auch' is een produkt van drie jonge Zwitserse filmmakers die aan de academie van Berlijn gezeten hebben en met een zeer krap budget dit werkstuk in elkaar gestoken hebben. Vlaamse cineasten roepen altijd gebrek aan middelen in als ze weer maar eens met een misluk product op de proppen komen, maar Anja Francke, Danny Levy en Helmut Berger bewijzen met 'Du Mich Auch' dat er ook met weinig middelen mooie films te maken zijn. De grote kracht van deze prent ligt vooral in zijn spontaneïteit. Het gaat om een knotsgek verhaal over twee jonge mensen die als muzikant aan de kost proberen te komen. Ze komen in de meest onwaarschijnlijke situaties terecht maar ondanks dat avontuurlijke bevat de film ook heel wat herkenbare scènes. De toeschouwer merkt hoe de twee protagonisten hard hun best doen om samen te leven. In die zin sluit de film aan bij de veertiendaagse. Filmfan Alfons Vansteenwegen zal een nabespreking leiden in het Van Dale-kollege, vrijdag om 12.00 u. De film zelf wordt donderdagavond om 22.30 u. geprojecteerd in Auditorium Vesalius. Toegang 75/100 frank. (TY)

van zijn terrein laat inpalmen, zal op een mooie dag beseffen wat er aan de hand is. Een agressieve reactie volgt dan: 'Dat zet ik je betaald', 'Ik zal ervoor zorgen dat jij je vrienden ook verliest'... Vansteenwegen stelt dan ook dat 'leven met een partner die steeds ja zegt op lange

fliktoplossing zeer belangrijk. Konfliktoplossing begint met het scherp stellen van het konflikt: dat is mijn ideaal, zonder rekening te houden met de voorkeur van de andere. Daarna onderhandelt men over een afspraak waar men zich beiden in terugvindt. Bijvoorbeeld, vandaag gaan we naar de Chinees en volgende keer naar de Italiaan. Of: jij gaat twee keer week naar de voetbaltraining, maar iedere zaterdagavond gaan we samen uit. Van zodra de afspraak gemaakt is, moet er niet meer iedere dag opnieuw gevochten worden om de aandacht van de andere.

Konfliktoplossing kan gaan over eenmalige dringende beslissingen zoals bij het 'Chinees-Italiaan'-voorbeeld. Het kan ook gaan over zaken die op langere termijn geregeld moeten worden. Dat noemt Vansteenwegen 'zakelijk' en 'intiem' onderhandelen. Zakelijk onderhandelen gaat over praktische, bijna 'telbare' dingen: twee avonden bridgeclub staat tegenover één avond samen uit op zaterdag. Intiem onderhandelen is het uitwisselen van diepere gevoelens omtrent een irritatie die al geruime tijd bij één van beide partners leeft.

Voor al deze vormen van konfliktoplossing stelt Vansteenwegen schema's op met concrete stappen die beide partners moeten volgen. Dat maakt Vansteenwegens boek interessant voor verschillende soorten paren. Paren die geen fundamentele problemen hebben, maar af en toe eens ruziën over een 'onbenulligheid', zijn gebaat bij de algemene principes die Vansteenwegen in zijn boek vooropstelt. Paren die merken dat het in hun relatie goed fout zit en die moeilijkheden hebben om hun konflikt op een 'neutrale' manier door te praten, krijgen een houvast door de 'objectieve' stappen die ze moeten volgen.

Nuchter

Vansteenwegen raakt in z'n boek nog een heleboel andere aspecten van relaties aan: seksualiteit, myte-vorming, de verschillende stadia die een huwelijk doormaakt... Het boek leest heel vlot door de eenvoudige taal en de vele voorbeelden die de 'theorie' verduidelijken. Vansteenwegen zit bovendien ook niet om een doordenkertje verlegen. Een voorbeeld: "Tijd voor iemand maken is zowat het kostbaarste dat men iemand kan geven, de menselijke sterfelijkheid in aanmerking nemend."

De sterkte van het boek is dat allerlei manieren van omgaan met elkaar in het boek bij naam worden genoemd. In de omgang met de partner past iedereen al wel eens slinkse technieken toe. Meestal zonder het te beseffen en wat nog belangrijker is: zonder te beseffen welk effect het op de partner heeft. Omgekeerd geldt hetzelfde: partners die zich in een relatie al te vaak op hun kop laten zitten, krijgen hier een gids aangeboden die duidelijker aanwijst waar er fout loopt. Ruzie maken is meestal een emotionele zaak. Met *Liefde is een werkwoord* als leidraad, kan dit relatie-nomeen een heel stuk nuchterder bekeken worden.

Carla Rosseels

wenden dat ze het om zijn bestwil vraagt: 'Je ziet er een beetje ziekjes uit vandaag, zou je niet beter thuisblijven?'. Ze kan hem vleien, chantage plegen...

Deze verdoken manier van terreinuitbreiding heeft nadelige gevolgen op lange termijn. Wie altijd meer stukjes

termijn gevaarlijker is dan leven met een partner die ook eens nee zegt."

Open

Partners kunnen ook openlijk om een stukje van elkaars terrein vragen. Ze kunnen de vraag stellen zonder een tegenprestatie aan te bieden, ze kunnen een ruil voorstellen of ze kunnen de prijs door de andere partner laten bepalen: 'Wat kan ik voor je doen opdat jij vanavond mijn fiets zou repareren?'. Deze openlijke techniek voorkomt vijandige reacties achteraf. Belangrijk is ook wel dat de partners aanvaarden dat ze op hun vraag ook een 'nee' kunnen krijgen.

Openheid en duidelijkheid zijn begrippen die ook op andere plaatsen in het boek vaak opduiken. Tegenstrijdigheden tussen je woorden en je gedrag, je eigen mening verdoezelen... helpen je op lange termijn niets vooruit. Een leuk voorbeeld uit het boek: Robert en Diane gaan uit eten. Ze hebben nog niet beslist waar ze naar toe gaan. Robert eet het liefst Chinees, Diane eet het liefst bij de Italiaan. Beiden durven ze daar echter niet ekspliciet voor uitkomen. Dus zeggen ze allebei: 'ik zou het liefst bij x gaan, maar naar y wil ik ook wel gaan'.

Na wat heen en weer gepraat komen ze tot de conclusie dat de Chinees en de Italiaan allebei buitenlanders zijn. Ze maken ook allebei rijk. Als ze nog wat doorpraten, zouden ze geneigd zijn te zeggen: 'Eigenlijk komt het op hetzelfde neer, zowel de Chinees als de Italiaan maakt biefstuk met frieten.' De conclusie is dus: we gaan naar een Chinese Italiaan of naar een Italiaanse Chinese. Het probleem is in dit geval niet opgelost, het is gewoon omzeild. Om een konflikt op te lossen, moeten de verschillen eerst scherp gesteld worden.

Fout

In een modern huwelijk waar de mening van beide partners evenveel waard is, is 'onderhandelen' als methode voor kon-

wielen. Fundamenteel andere opvattingen over wat het inhoudt getrouwd te zijn, man of vrouw, vader of moeder te zijn... zijn uiteraard niet bevorderlijk voor een goede verstandhouding. Maar ook 'onbenulligheden' veroorzaken na een tijdje 'doorligwonden': de tube tandpasta op een ongewone manier uitknippen, altijd een restje koffie in je kop laten staan, je jas in de huiskamer laten rondslingeren... Die rare gewoonte, dat irriterende gebaar schuurt, wrijft en wringt. Iedere dag opnieuw. Tot het als een groot probleem ervaren wordt.

Alfons Vansteenwegen reikt in z'n boek denkmodellen en manieren van handelen aan aan om die onvermijdelijke problemen aan te pakken. Louter theoretisch gaat hij daarbij nooit tewerk. Regelmatig haalt hij voorbeelden aan uit de praktijk. Een leuke ervaring is het als het verhaaltje van pakweg 'Willem en Agnes' ook op het lijf van je eigen relatie geschreven lijkt te zijn.

Schuld

Een belangrijk uitgangspunt in Vansteenwegens boek is de *relationele* benadering van problemen. Wanneer er zich in een relatie een probleem voordoet, wordt er niet gezocht naar een 'schuldige'. Niet de vraag 'wie is er fout' wordt gesteld, maar wel: 'Hoe gaan mensen met elkaar om?'. Mensen kunnen namelijk op zo'n manier met elkaar omgaan dat ze elkaar vervelende 'karaktertrekken' aanleren. Wanneer een man niet luistert naar z'n vrouw, dan gaat die

JOORIS

Door:
Hendrik Delagrangé
Filip Dutoit
Geert Waegeman

JOORIS ZIET HET NIET MEER ZITTEN

Alfons Vansteenwegen, *Liefde is een werkwoord - spelregels voor het huwelijk*, Lannoo, 685 BF.

Reïnkarnatie, een oeroude praktijk Hebben wij elkaar al eens eerder ontmoet?

Zopas is in Tibet de *Pantsjen Lama* gestorven. Het moet zijn zevende leven in die functie geweest zijn. Net als premier Martens volgen de Tibetaanse lama's zichzelf op. De komende jaren wordt het dus uitkijken naar een ukje dat desgevraagd de herboven Pantsjen kan blijken te zijn. Misschien in een Tibetaans gezin, misschien ook niet, want recent is een andere lama in Spanje herboven. Dus koop een kind: het zou Pantsjen VIII kunnen zijn.

De leer van de reïnkarnatie of zielsverhuizing is het grondigst ontwikkeld en het meest verspreid in India. Momenteel staat de Indische cultuur nogal in de belangstelling, onder meer door de *Koemba Mela*, een reusachtig religieus festival. Wanneer Jupiter in Stier staat, en de zon in Steenbok of Waterman (in het Sanskrit: *Koemba*), dan trekken tientallen miljoenen hindoes naar Allahabad om een bad te nemen op de plaats waar de twee stromen Ganga en Jamuna samenvloeien. Op 6 februari 1989 werd daar het nieuwe wereldredend van de grootste samscholing gevestigd. Maar dat is niet de enige aanleiding om India wat aandacht te schenken.

Aan één van de oudste bronnen van de Indische cultuur, namelijk de Indus-cultuur, is in het Jubelpark tot 14 met de tentoonstelling 'Indus, oude culturen in Pakistan' gewijd. De Indusbeschaving bloeide tussen 3000 en 1800 voor Kristus, en had een eigen, nog niet ontcijferd schrift. Kultuurelementen die er waarschijnlijk uit voortkomen, zijn onder andere de onschendbare koe, het religieus baden, de zwerfende asceten, de figuur van *Sjiva* (de god die zowel vernietiging als vruchtbaarheid symboliseert).

Goeroe

Inforient, een orgaan van het departement Oriëntalistiek, organiseert een lezingenreeks met als tema: 'India, kabinet van rareiteiten?' Hopelijk echt als vraag bedoeld, want aan een bevestiging van bestaande stereotypen hebben we geen behoefte. Volgende rareiteiten worden voorgeschoteld: reïnkarnatie, godin in een godenwereld, magie in India, de goeroe, en de dialoog tussen hindoes en kristenen. Als eerste onderwerp staat reïnkarnatie gepland.

De reïnkarnatiegedachte komt in vele culturen voor. Zo zegt men bij 'primitieve' volkeren soms, als een kind geboren wordt, dat 'grootvader teruggekomen is'. Misschien komt daarvan wel de gewoonte, kinderen naar grootouders of andere familieleden te noemen. In de Griekse en Romeinse oudheid geloofden vele sekten en scholen in reïnkarnatie, ook de vroege Kerk. Tot de Koncilievaders er anders over beslisten. In onze tijd schrijft mgr. Danneels in het Geloofsboek dat reïnkarnatie strijdig is met het kristelijk geloof in de uniciteit van de menselijke persoon.

De klassieke variant van deze leer is geformuleerd in India, en is erg verspreid in heel Oost-Azië. Volgens de leer van de reïnkarnatie overleef je wanneer je sterft: je hangt je lichaam aan de kapstok, en je

bekeedt je met een nieuw lichaam dat pas verwerkt is. Dat wat van lichaam naar lichaam verhuist, is de onsterfelijke 'inwoner', de 'toeschouwer' van al je gewaarwordingen en gedachten, je ware onsterfelijke Zelf. Dit bewustzijnsobject of Zelf is radicaal verschillend van de wereld.

Die wereld der vergankelijke verschijnselen bindt het bewustzijn aan zich via voortdurend wisselende gewaarwordingen. Deze gewaarwordingen maken min of meer diepe indrukken op de 'inwoner', die zich met hen vereenzelvt en daardoor zijn eigen onsterfelijke aard vergeet. Deze indrukken vormen een omhulsel van mentale disposities en verlangens. En het zijn die verlangens die je doen terugkeren in de wereld, om vervulling te zoeken. De indrukken uit je vorige levens, gereduceerd tot hun essentie, determineren je disposities en verlangens, die in je huidige leven, en zelfs je affiniteit voor een beroep, land, bepaalde mensen, enzovoort. Deze wet van oorzaak en gevolg wordt *karma* ('werking') genoemd.

Krisjna

Men kan zich echter van deze kringloop bevrijden. En aangezien het het verlangen is dat ons aan de wereld bindt, wordt het middel tot bevrijding door Krisjna in de *Bhagavad Gita* ('Lied des Heren') aldus geformuleerd: bevrijd je van alle verlangens. Vandaar de ascetische oefeningen van heiligen en wijzen. Men kan wel aan het leven deelnemen, maar men moet handelen zonder gehechtheid aan de vruchten van het werk. Dan scheidt men geen nieuw karma dat tot nieuwe inkarnaties aanleiding geeft.

De bron van het verlangen is, zoals we al zeiden, de zelfvergetelheid van de 'inwoner', die zich vereenzelvt met allerlei zintuiglijke of mentale bewustzijnsinhouden. Dit gericht-zijn van de 'toeschouwer' op iets anders dan zichzelf is de subtielste vorm van verlangen. Daarom ook kan men de gehechtheid aan de wereldse kringloop bij de werlt uitroepen, niet door zelfwilling, maar door het bewustzijn leeg te maken, door het los te maken van enige mentale of zintuiglijke inhoud, en het te richten op zichzelf. Dat is nu precies meditatie, mentale ascese. Zij leidt tot *kaivalja* ('afzondering' nl. van de onsterfelijke 'toeschouwer' uit het schouwspel van de wereld).

Maar waarom überhaupt zich willen 'bevrijden'? Men kan, met het boeddhisme, van mening zijn dat alles lijden is. Maar de ware reden om zich te bevrijden van de wereld, is zeker niet dat de wereld als slecht beschouwd wordt.

Er is niets verkeerd aan de wereld, maar door zich ermee bezig te houden, vergeet de 'toeschouwer' zichzelf. Door zich in zichzelf terug te trekken, verwert hij daarentegen ware kennis van zichzelf. Daar is verder geen reden bij-nodig, die waarheid is in zichzelf reden genoeg. Tot daar in het kort de klassieke leer.

Er zijn verscheidene populaire verbasteringen van deze leer. Bijvoorbeeld de wijdverspreide moralistische variant: de vrees om in een volgend leven gestraft te worden voor je fouten in het huidige, gekoppeld aan het idee dat lijden een straf is voor vroegere zonden. Zulke geloof geeft aanleiding tot bijvoorbeeld het niet helpen van mensen in nood, angelen die toech maar 'oogsten wat ze gezaaid hebben' en 'dit lijden moeten doormaken om hun slecht karma uit te werken'. Inderdaad zeer onkristelijk,

mgr. Danneels, en bovendien is deze heidense benadering niet logisch met het uitgangspunt dat al wat je overkomt, je verdiende loon is. Immers, uit het water gered worden is evengoed de vrucht van je karma, als verdrinken.

De wezenlijke vergissing in de moralistische variant is deze: niet je daden determineren je toekomst na de dood, maar de indrukken die zij nalaten op je bewustzijn. Het gaat niet om een goddelijke rechtvaardigheid (wat men er dikwijls van maakt) die je zelfs na je dood en wedergeboorte nog achterhaalt om je je fouten met gelijke munt betaald te zetten. Je daden zijn vergankelijk, morgen of in een volgend leven zijn zij er niet meer. Maar zij laten een indruk na op je geest, en die speelt wel nog een rol in de toekomst.

Nu hangt de aard en de intensiteit van die indruk niet alleen af van de gestelde daad, maar ook en vooral van je geestelijke toestand, namelijk je vereenzelviging met de daad: doden is niet hetzelfde voor een soldaat die zijn job doet, als voor een passie-moordenaar. Het effect is hetzelfde, maar de 'karmische vruchten' zijn verschillend.

De reïnkarnatieleer past in een filosofie die de aandacht verlegt van de wereld naar de geest. Ontdaan van die filosofie, geeft hij aanleiding tot allerlei folklores, zoals de erg wereldse berekening dat we door in dit leven goed te zijn en niet te veel te willen, in het volgende leven des

te meer zullen krijgen. Bijvoorbeeld in één hogere kaste geboren worden. Vandaar dat je in India soms uitdrukken hoort als: "Dank u wel, mevrouw, o, u bent zo goed, mevrouw. Misschien zal u wel herbornen worden als man!" (een echt gehoorde variant van 'God zal het u lonen').

In Tibet is reïnkarnatie de geïntuïtionaliseerde procedure waarmee religieuze functionarissen of lama's zichzelf opvolgen. De huidige Dalai Lama wordt dus geacht de reïnkarnatie te zijn van de vorige. Toen die stierf, had hij gezegd in welke strek hij zou herbornen worden. Enkele jaren later ging men daar op zoek, en de kindertjes die in aanmerking leken te komen, werden getest op feilloze herkenning van voorwerpen uit de omgeving van de vorige Dalai Lama. Eén jongetje slaagde volledig en werd de veertiende Dalai Lama, volgens een oude profetie tevens de laatste.

Er zijn nog wel meer getuigenissen van kinderen die blijken te weten van en te verlangen naar ergens een vreemde familie, die ze kunnen beschrijven en die dan inderdaad gevonden wordt. Vaak was daar enige jaren eerder een kind gestorven, en 'herkent' het levende kind wonderwel het speelgoed en de kleren van het gestorven kind.

Er zijn zelfs psychoterapeuten die werken met 'regressie therapie': patiënten worden onder hypnose naar vorige levens teruggebracht, om zich bewust te worden van gebeurtenissen waarvan ze nu nog een trauma meedragen. Dat is dan meer de Westerse toepassing van de reïnkarnatieleer, vol praktische tips: 'Waarom maken die twee zusjes zoveel ruzie?' - 'In een vorig leven was de ene een negerlavin in Alabama, en de andere haar bazin. Laat ze eens de rollen omkeren wanneer ze Sinterklaas en Zwarte Piet spelen.'

Koen Elst

19 AGENDA

Samenstelling: Alexandra Melis

Maandag 13 februari

- 20.00 u **LITERAIRE AVOND** Eerste nacht van de begeerte, met o.a. Tom Lanoye, Herman Brusselmans, Jules Deelder, Bart Chabot, Twee Wezen, Kamagurka en Herr Seele, Guy Mortier, Mark Uytterhoeven, in de stadsschouwburg, org. VRG/VTK.
20.30 u **FILM** Retrospektieve Alexander Kluge: Gelegenheidsarbeid einer Sklavin (Duitsland, 1973, Engelse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
20.30 u **VOORDRACHT** 14-daagse relatievorming en seksualiteit: Valentijnen, is liefde toch een werkwoord? door A. Vansteenen, in aud. Vesalius, lok. 02.17, ink. gratis, org. Studentenvoorzieningen.

Dinsdag 14 februari

- 17.00 u **LEZING** Alexander Baervoets over de geschiedenis van de dans, in L&W, 8ste verd., Blijde Inkomststr. 21, ink. gratis, org. Stuc/Instituut Theaterwetenschappen.
20.00 u **LEZING** Bij Kadhaaf op de thee: een groep studenten met terug van Libië vertellen over hun bezoek, in de Kleine Aula, ink. gratis.
20.00 u **LITERAIRE AVOND** Nacht van de liefde met Benno Barnard, Remco Campert, Charles Ducaul, Raymond van het Groenewoud, Kees van Kooten, en nog een hele resem andere namen, in de Grote Aula, org. Germania/Behoud de Begeerte.
20.30 u **DANS** Senzo 2 van Catherine Massin, een boeiende syntese tussen klassiek ballet en moderne dans, in Vlamingsenr. 83, ink. 150/200, org. Stuc.
20.30 u **VOORDRACHT** 14-daagse relatievorming en seksualiteit: Fysiek en seksueel geweld bij vrouwen door Miet Smet, in aud. Vesalius, lok. 02.17, ink. gratis, org. Studentenvoorzieningen.
23.00 u **BARKONCERT** The Lilies: zang en gitaar van Dirk Verduynde, sax van Walter Vandeveld, drums van Dirk Dejonge en bas van Eric Dejonge, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.

Woensdag 15 februari

- 12.00 u **KONCERT** met Ursula Gorniak (viool), Edmond Carlier (cello) en André Grignard (piano), in L&W, 8ste verd., ink. gratis.
14.30 u **POEZIE** Levensmiddelen der poëzie: meertalige poëzie van Roland Jooris met inleiding door Hugo Brems, in de Kansel, Muntstr. 15, ink. gratis, org. Dienst letteren en dramatische kunst.
18.15 u **VIERING** 25 ruklers voor UP, viering in Begijnhofkerk, daarna music-dinner in Alma 2 (met optreden voor Pati-Pati en WOSH-koor en Afro-dans), ink. 100/250, org. UP.
20.00 u **LEZING** Assisenprocedures: jungle in de rechtsstaat door Jef Vermassen, in De Valk, aud. Zeger Van Hee, org. Kriminologische Kring.
20.30 u **TEATER** Parade door Oud Huis Stekelbees, in het Stuc, ink. 150/200, org. Stuc.
20.30 u **DEBAT** 14-daagse relatievorming en seksualiteit: Relatievormen en rolpatronen bij homoseksuele relaties, met o.a. Ria Convents (juriste), prof. Carlier (RUG), prof. Gijs (RU Utrecht), moderator: prof. Wildemeersch (KUL), in aud. Vesalius, lok. 02.17, ink. gratis.
22.30 u **FILM** Du mich auch (A. Francke, D. Levy), in aud. Vesalius, lok. 00.17, ink. 75/100, org. Studentenvoorzieningen ism DAF.
23.00 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Het toeval (Polen, 1982, Franse ondertiteling), een film waarin Kieslowski de ontlooiingsmogelijkheden van het individu in Polen bestudeert, in de Vlaamse Leergangen (achter het stadhuis), ink. 80/100, org. Stuc.

Donderdag 16 februari

- 20.00 u **VIDEO** The kiss of the spiderwoman en Down and out in Beverly Hills, in de Isobar, ingang gratis.
20.00 u **LITERATUUR** Julien Weverbergh over uitgeven. In't Stuc (1ste verdieping), Niet-leiden 1401r, Org. Universitaire Werkgroep Literatuur.
20.00 u **DIA-MONTAGE** Nicaragua en de Sandinistische revolutie, door mensen van de AIB-bangades, in het Stuc, org. MLB.
20.00 u **KONCERT** Van polyfonie tot monodie door het ensemble oude muziek Lemmensinstituut olv Erik Van Nevel, in Herestr. 53, ink. 120/180, org. Lemmensinstituut.
20.00 u **SYMPOSIUM** Hubert Lampo en prof. Wilfried Van Rengen over oude religies, in De Witte Telpelen, Naamsstr. 46, org. Anubis ism BRT 3 en de Cultuurcommissie KUL.
20.30 u **VOORDRACHT** 6 Grote Vastankonferentie: Naar een kristelijke cultuur van de menselijke emoties door A. Houtepen (Erasmusunivers. Rotterdam), in de Grote Aula, ink. gratis, org. UP.
22.30 u **FILM** Du mich auch (A. Francke, D. Levy), in aud. Vesalius, lok. 00.17, ink. 75/100, org. Studentenvoorzieningen ism DAF.

Vrijdag 17 februari

- 12.00 u **FILMBESPREKING** Du mich auch met mod. A. Vansteenen, in kapel Van Dalecollege, Naamsstr. 80, broodjes voorzien, ink. gratis, org. Studentenvoorzieningen ism DAF.
20.30 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Amateur (Polen, 1979, Franse ondertiteling) over de mens die een bepaald geluk en zekerheid opoffert voor het avontuur, in de Vlaamse Leergangen, ink. 80/100, org. Stuc.
23.00 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Zonder einde (Polen, 1984, Franse ondertiteling) over wanhoop, solidariteit en de dood van romantische idealen, in de Vlaamse Leergangen, ink. 80/100, org. Stuc.

Zaterdag 18 februari

- 20.30 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Het toeval (Polen, 1982, Franse ondertiteling), in de Vlaamse Leergangen, ink. 80/100, org. Stuc.

Maandag 20 februari

- 20.00 u **DEBAT** Van katekwaad tot erger, waarheen met de bijzondere jeugdzorg, Sencie-instituut, org. Pedagogische kring.
20.00 u **VOORDRACHT** 14-daagse Relatievorming en Seksualiteit: Geef me wat warme, door M. Ploem, Aud. Vesalius (02.17), Van Eenvrstraat 2, ink. gratis, organisatie Studentenvoorzieningen.
20.00 u **LEZING** Profen en Provincialen: De aanname van officiële imitaties in de oudheid en de middeleeuwen door prof. S. Scheers; Dirk Callebaut: middeleeuwse bewoning te Ename, in MSI 00.14, org. Alfa.
20.00 u **LEZING** Reïnkarnatie door W.M. Callewaert, in L&W, 8ste verdieping, ink. 50, org. Inforient.
20.30 u **FILM** Retrospektieve Alexander Kluge: Der starke Ferdinand (Duitsland, 1975, Engelse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

TENTOONSTELLING

- Guido Verstreken:** tot donderdag 2 maart in het UZ Gasthuisgebouw.
Salvador Dalí: tot donderdag 2 maart in Faculty Club, alle werkdagen van 10.00 tot 12.00 u en van 15.00 tot 19.00 u.
Hugo Duchateau: tot 24 februari in expozaal L&W, van 12.00 tot 18.00 u en in weekend van 14.00 tot 18.00 u.
Kunstkring Apollo: tot 26 februari, van 10.00 tot 18.00 u, in Provincie museum, Mechelsevest 108.
Bewogen Beweging en Katoliek Vlaanderen en de joden: tot 25 februari, van 09.00 tot 18.30 u, za van 09.00 tot 12.00 u, in Centrale Bibliotheek, ink. gratis.